Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 244. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 23, 1983 No. 244 VOL. XC.

„Нехай усіх нас ласкою огорне у День свого народження Христос!"

ВІДБУВСЯ І-ИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СИСТЕМИ ІСНО

Гемилтон, Онт. (ПС ІСНО). — Шість організацій української молоді, що діють у системі Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО) в різних країнах поселення у вільному світі, відбули тут, в суботу, 26-го листопада 1983 року, свій І-ий Світовий загальний з'їзд.

У З'їзді взяли участь уманлатовані представники таких країн: з Франції — Організація Української Молоді (ОМУФ), Бразилії — Організація Української Молоді „КЛЕМ", Англія — Організація Української Молоді при ОУуВБ, Аргентина — Організація Української Молоді при Товаристві „Відродження", Канада — Молодь Українського Національного Об'єднання (МУНО), ЗСА — Молодь Української Національности (МУН).

З'їздом проводила Президія в складі: Володимир Ґеник (Франція) предсідник; Петро Єдин (Бразилія) заступник предсідника, та Маруся Зінко (Аргентина), секретар.

Завданням і метою З'їзду було в першу чергу створити центральну надбудову всіх молодечих організацій, діючих в системі ІСНО, для кращого зв'язку та координації дії.

На основі реферату, що його виголосив голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський, та у висліді кінцевих рішень на З'їзді створено Світову Координаційну Раду Молодечих Організацій, що є охоплені в системі ІСНО.

У склад Ради ввійшли: голова — Олег Гуцул (МУН, ЗСА); заступники голови — Уляна Плавущак (МУНО, Канада); Володимир Ґеник (ОМУФ, Франція); Петро Єдин (ОУМ „КЛЕМ", Бразилія); Маруся Зінко (ОУМ, Аргентина); Степан Мороз (ОУМ, Англія), та секретар Віра Дорожинська (МУН, ЗСА).

Під час З'їзду діяла Номінаційна комісія — Ліда Єдин, голова; Богдан Козій і Тарас Яцків та Резолюційна: Віра Дорожинська, голова, Олесь Хам і Юрій Сергійчук.

У З'їзді взяло участь ряд гостей, між ними голова ПУН Микола Плавюк, який також виголосив привітальне слово до учасників нарад, голова СКР ІСНО П. Дорожинський, провідні члени УНРуху д-р Зенон Городиський, д-р Володимир Михайлів, Володимир Процик, інж. Михайло Герець, Богдан Коваль та інші.

З'їзд доручив новообраній Раді оформити себе у Світовій Конференції Українських Молодечих Організацій, що діє при СКВУ, та брати активну участь в її праці.

В-во „Смолоскип" із самвидаву в Україні.

Уляна Кравченко

РІЗДВЯНІ ДЗВОНИ
(З чужих мотивів)

Дзвонять дзвони, дзвонять дзвони,
вітер звуки в даль жене...
Коляди сріблисті тони
полонили всю мене.

Дзвони коляди, дзвеніте,
щоб молитись я могла,
щоб навколішках, мов діти,
до Христа припала я.

Бо живе любови сила,
що зродилась в Ним тоді;
смерть її не покорила,
хоч умер Він на хресті.

Чую: гине міць завзяття,
всіх єднає сила слів:
„Люди, люди, всі ми браття..."
Радісний лунає спів.

СПРАВА ЛИВАНУ ДОМІНУВАЛА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЄЮ ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Виступаючи у вівторок, 20-го грудня, на пресовій конференції, президент Роналд Реґен заявив, що він повністю довіряє генералові Полові Келлі, командирові корпусу морської піхоти, і не думає, що генерал Келлі „пробував прикривати, кого-небудь", коли він виступав перед Конгресом у справі зруйнування головної квартири контингенту морської піхоти на бейрутському летовищі терористським бомбовим нападом 23-го жовтня, під час якого загинули 241 морських піхотинців.

Президент також сказав, що покищо неможливо рішити, чи потрібно вжити якісь дисциплінарні заходи проти кого-небудь до того часу, поки секретар оборони Каспар Вайнберґер не буде мати повного звіту розслідування конгресовою комісією та Департаментом оборони.

Ще перед виступом Президента на пресовій конференції корпус морської піхоти видав заяву, в якій заперечив твердження, що ніби генерал Келлі зробив неправдиве свідчення, коли він виступав 1-го та 2-го листопада перед підкомісією військових справ.

Далі Президент заявив, що роля американського контингенту морської піхоти в Ливані полягає в допомозі ливанському урядові встановити свою владу по всій країні та забезпечити спокій і законність.

Після пресової конференції офіційні особи Адміністрації пояснили що не передбачається жадних змін у ролі міжнародних сил миру в Ливані.

Але вже під час пресової конференції стало ясно, що початково роля міжнародних сил миру в Ливані була „символічна" для підтримання духа уряду Ливану в його зусиллях встановити суверенітет на своїй території. Тепер президент Р. Реґен заявив, що, коли Сирія та Ізраїль виведуть свої війська з Ливану, „і ливанська армія буде просуватися вперед, щоб встановити порядок у країні, міжнародні сили миру правдоподібно будуть іти за ливанською армією та допомагати встановити стабільність і порядок тому, що ливанська армія ще не є настільки сильна, щоб зробила це все сама".

В БЕЙРУТІ ЗГИНУЛО 19 ОСІБ

Бейрут, Ливан. — Автомобіль навантажений динамітом вибухнув біля французького військового командного посту у східній частині Бейруту в середу, 21-го грудня, лише п'ять хвилин після вибуху іншої бомби в барі готелю в західній частині цього тривожного міста.

Щонайменше 19 осіб були вбиті, включаючи одного французького вояка, та понад 40 осіб були поранені у цих двох терористичних актах, серед них 16 французьких вояків.

Вибух бомби біля французького військового посту поблизу музею на так званій „зеленій лінії", яка розділяє християнський і мусулманський райони, є прав доподібно продовженням кампанії терористичних дій проти 5,800 міжнародних військ миру, які складаються з американських морських піхотинців, французьких парашутистів, італійських і британських військових частин.

Радіостанція правих отримала телефонічне повідомлення від незнаної особи, яка представилася як представник невідомої досі групи „Чорна рука", яка, згідно зі словами повідомляючого, відповідальна за ці два вибухи.

Перший вибух стався вранці біля люксусового готелю на багатій вулиці Шамра, в місці, куди часто ходять морські піхотинці, охоронці американського посольства в Бейруті. Чотири особи згинули там, а понад 10 осіб були поранені.

Другий вибух стався приблизно п'ять хвилин після першого 50 ярдів від командного посту французьких військ. Водій автомобіля, який був наповнений динамітом і вибухнув, успів вискочити і втекти. Триповерховий будинок завалився в сторону французьких становищ, вбиваючи 14 ливанських цивільних осіб, втікачів з інших місць Ливану.

Шиїтські терористи загрозили новими атаками, якщо американські і французькі війська не вийдуть з Ливану до 10-ох днів.

Створився Комітет Оборони Прав Українців ЗСА

Денвер, Коло. (Ю. Мошинський). — З місцевої громади повідомляють, що тут в суботу, 5-го грудня ц.р., зорганізувався Комітет Оборони Людських Прав Українців ЗСА. Цей комітет має у своїй програмі за мету робити всі можливі заходи в обороні українців, громадян ЗСА, яких права останньо дуже часто є потоптані. Комітет буде співпрацювати з іншими українськими та неукраїнськими організаціями, що мають за мету оборону прав людини.

У міру потреб Комітет Оборони Людських Прав Українців ЗСА буде через пресу повідомляти про свою діяльність українську громаду.

ПОСИЛЕНА АКЦІЯ ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ БУЛА ПРЕДМЕТОМ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УАКРАДИ

Ню Йорк. (Р.Б.). — Посилена акція проти продовжуваної і посилюваної народовбивчої русифікації України та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, що відбулися тут, у власній домівці, 14-го грудня 1983 року, у вечірніх годинах. Нарадами проводив голова УАКРади д-р Іван О. Флис.

Найбільше уваги присвячено справі посиленої на внутрішньому і зовнішньому форумі акції проти русифікації України, вважаючи її найбільш пекучою справою і зобов'язуючою в діяльності української діяспори в теперішньому часі. Згідно із статутом УАКРади, одним із найголовніших завдань в діяльності її Екзекутиви є поставити найсильніший натиск на максимальну допомогу українському народові на рідних землях шляхом всебічної інформації про постійне порушування і заперечування людських і національних прав комуно-московським окупантом представників Уряду ЗСА і Американських співгромадян.

Маючи це на увазі, Екзекутива УАКРади рішила запропонувати відбути у Вашінгтоні, в 1984 році протестаційну проти посиленої русифікації України, яка загрожує цілковитим знищенням української самобутности, пов'язуючи цю акцію із відзначенням 20-ої річниці побудови у Вашінгтоні пам'ятника Т. Шевченкові, бардові і оборонцеві національних прав, який своїм полум'яним словом закликав боротися проти цього злочину Москви.

Вміжчасі Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА виявило готовість допомогти у спільному відзначенні цієї річниці, і Екзекутива УАКРади вітає цю готовість.

В ході дальших нарад учасники поділилися своїми спостереженнями відносно відбутого ІУ Конгресу СКВУ в Торонто, Онт. Учасники вважали, що ІУ Конгрес СКВУ не сповнив усіх своїх завдань. Усі погоджувалися з думкою, що змарновано забагато часу на полагодження конфліктів і не використано цього часу на полагодження важливих і серйозних проблем, перед якими стоїть українська громада у вільному світі.

Підтверджено рішення попереднього засідання Екзекутиви з 16-го листопада ц.р., щоб збільшити склад Екзекутиви УАКРади і прийняти в її склад три нові особи: Андрія Білика як референта зовнішних зв'язків; інж. Юрія Повстенка як імпрезового референта й інж. Степана Процика до організаційної референтури, яку очолює д-р Юрій Солтис. Також прийнято до відома лист з Голливуду, Фльорида, з датою 6-го листопада ц.р., з повідомленням про створення там Станиці УАКРади і затверджено її як організаційну клітину УАКРади.

У зв'язку із визнанням УАКРади і її прийняттям в члени Секретаріяту СКВУ, як рівноправної і рівнорядної з УККА центральної репрезентації українців Америки з рівними правами, привілеями і обов'язками, включно із однаковою репрезентацією в керівних органах СКВУ, як і однаковими зобов'язаннями фінансовими, до Секретаріяту СКВУ від УАКРади увійшли: д-р І. Флис, Іван Олексин і д-р Богдан Шебунчак. На зарезервоване місце в Контрольній комісії СКВУ від УАКРади обрано члена Екзекутиви УАКР Олександра Непреля, представника молодого покоління.

Знову передискутовано вже раніше схвалений проєкт Звернення УАКРади до громадянства, який із новою ситуацією вимагав деяких змін, та схвалено остаточно текст цього Звернення, який має бути переданий для опублікування в пресі.

Прочитано і взято до уваги наспілі до Екзекутиви УАКРади листи: від УККА з датою 9-го грудня ц.р. у справі спільного відзначення 20-ліття побудови пам'ятника Шевченкові у Вашінгтоні, і схвалено відповідь; лист від представника УЛТПА в Конференції Центральних Українських Академічних Професійних Товариств д-ра Степана Вороха з датою 12-го грудня ц.р., та гратуляційний лист від УАКРади до президента СКВУ д-ра Петра Саварина.

Для налагодження кращого зв'язку і поліпшення праці в канцелярії у заведенні картотеки Екзекутива просить усі станиці, відділи і організації, що є членами УАКРади, можливо якнайскоріше подати поіменний склад управ і інших керівних органів та адреси, куди звертатися з листуванням. Там, де ще нема відділів УАКРади, Екзекутива просить мужів довір'я подбати про заснування таких відділів в місцях їх поселення. Організаційна референтура УАКРади готова на бажання допомогти в цьому ділі.

Рішено зложити куртуазійні візити Владикам Митрополитам Мстиславові і Стефанові.

У СВІТІ

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Аргентини Рейнальдо Біньоне обвинувачений в причетності до зникнення і можливої смерти в 1976 році двох комуністів. Суддя Карльос Олівері обвинуватив генерала Біньоне в тому, що він дав фальшиве свідчення та за „часті незаконні позбавлення волі" цих двох комуністів, Люїса Штайнберга та Люїса Ґарсія, які були його підвладними, коли Біньоне був командантом військової школи. Суддя не подав подробиць обвинувачення, але заявив, що недавній президент, який передав владу законно вибраному цивільному президентові Раулеві Альфансінові 10 днів тому, буде викликаний в суд, щоб захищати себе.

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ справ чотирьох латиноамериканських країн так званої групи Контадора розпочали у вівторок, 20-го грудня, новий ряд переговорів про плян мирного полагодження проблем країн Центральної Америки. Міністри Мехіко, Колюмбії, Панами і Венесуелі зустрілися в Панамі, щоб ще раз обговорити угоду, яку можна буде провести в життя.

ДВА БОЛГАРСЬКІ СУДДІ, які перебували два тижні в столиці Італії Римі та допитували замаховця на Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року Мехмета Алі Аджу, повернулися до Болгарії. Італійські офіційні джерела повідомили, що суддю Йордана Орманкова і суддю Цветанова Рахова відпровадив на летовище італійський суддя Іляріо Мартелля, який веде всю справу розслідування спроби вбити Папу. Болгарські судді заявили, що вони приїхали до Італії, щоб визначити, чи болгарські громадяни дійсно були замішані у спробах убити Папу. Як відомо, болгар Серґєй Антонов перебуває в італійській тюрмі, обвинувачений у співпраці з турком Аджею, який і виконував своє чорне діло за дорученням болгарської служби безпеки, як твердять дотепер італійські джерела.

УРЯД КУВЕЙТУ УТВОРИВ спеціяльний суд з органів безпеки, щоб судити 10 терористів, яких обвинувачують у плянуванні та проведенні бомбових нападів на американське посольство і п'ять інших установ у Кувейті минулого тижня. Урядовий речник повідомив, що суд відбудеться на протязі цього тижня. Кувейт заявив, що всі 10 терористів, серед яких є сім іракців і три ливанці, належать до забороненої в Іраку крайньої ісламської ґрупи, яка бореться за встановлення в Іраку режиму, подібного до режиму аятолли Хомейні в Ірані.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ Ірану заявило у понеділок, 19-го грудня, що Іран зажадав від Кувейту звільнення сімох іранських учителів, які були арештовані в Кувейті після бомбових нападів 12-го грудня. Заява міністерства, яку передало тегранське радіо, говорить, що група іранців включає відповідального за іранське шкільництво в Кувейті Махмуда Еслямі та кількох його співробітників.

4,000 бійців Я. Арафата покинули Ливан

Тріполі, Ливан. — Лідер Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат і 4,000 його вірних палестинських партизанів відплили у вівторок, 20-го грудня, з Тріполі на п'ятьох грецьких кораблях під прапорами ОН та охороною французьких воєнних кораблів. Таким чином Ясір Арафат і його прихильники покинули Ливан і попрямували до декількох арабських країн, які погодилися прийняти їх. Ці країни — це Туніс, Судан, Альжир, Південний та Північний Ємени. Сам Арафат має намір залишитися у своїй головній квартирі в Тунісі. На протязі 16 місяців це вже другий раз евакують Арафата і його війська з території Ливану.

Перший раз він покидав Бейрут 30-го серпня минулого року, вибравшись з оточеного ізраїльськими військами Бейруту, а тепер він вибирався з оточення збунтованих його власних частин. Тепер Арафат відплив без найменшого вияву тріюмфу і прощання.

Арабські аналітики близькосхідньої політики вважають, що евакуація Арафата і його вірних частин у дійсності представляє кінцевий акт підтриманого Сирією протиарафатського бунту, який позбавив Арафата його непохитного становища як лідера об'єднаного палестинського руху.

Основна сила вірних колись палестинських партизанів залишилася в Сирії та Ливані, приблизно 10,000.

Ті, що відплили з Тріполі, були дуже незадоволені загальною картиною в арабському світі.

В Японії вісім депутатів приєднались до більшости

Токіо, Японія. — Правляча ліберально-демократична партія, яка потерпіла поразку в останніх виборах і втратила абсолютну більшість у парляменті, вирішила залишитися при владі, прийнявши підтримку групи вісьмох незалежних депутатів і отримавши таким чином більшість у парляменті на три депутатські місця.

Прем'єр-міністер Ясуґіро Накасоне заявив на пресовій конференції, що він вирішив залишитися при владі, не зважаючи на разючі зміни, які наступили в наслідок поразки його партії. Він сказав, що не можна допустити, щоб створився вакуум влади „в час, коли наростають проблеми як в середині країни, так і за кордоном".

Але передбачається завзята боротьба в самій ліберально-демократичній партії, чи залишити Накасоне далі прем'єр-міністром. Деякі лідери партії сильно критикували його спосіб проведення виборів, але покищо не вимагали резиґнації.

У виборах, які відбулися минулої неділі, ліберально-демократична партія втратила 36 депутатських місць у парляменті. Тепер вона має 250 депутатів з загального числа 511, на шість місць менше від абсолютної більшости.

Скориставши з приєднання вісьмох місць незалежних депутатів, ліберально-демократична партія зможе продовжувати залишатися при владі та, мабуть, буде продовжувати попередню політику.

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК МІСТА Атлянтик Ситі пояснює свою 11-денну неприсутність вакаціями, а не тим, що ФБІ робило розшуки в його бюрі з приводу різних справ, що горкаються того міста, де тепер зосереджені касина гри. Посадник Майкел Дж. Меттю пояснив журналістам, що його адвокат порадив йому поїхати саме тепер на вакації.

ПІДВИЩЕННЯ ОПЛАТИ за переїзд тунелями і мостами в Ню Йорку, яке зближається з початком 1984 року, накладає зобов'язання не лише на людей, що їдуть автами, але й на звірів. Як подає „Ню Йорк Таймс", тепер буде різниця між оплатою на звірів, яких везуть автами, і тих, які їдуть самі. Ті в автах, будуть коштувати 2 дол., а такі, що їдуть самі лише 1 дол. Показується, що такі випадки трапляються, коли везуть звірів до цирку. Досі перевіз слонів коштував 9.50 дол. Від 1-го січня 1984 року це буде коштувати 19 дол.

ВЛАДА СТЕЙТУ Ню Йорк починає визначувати кари містові Ню Йорк за брак відповідних засобів безпеки в захистах для бездомних. Ідеться про безпеку перед вогнем, яка не є задовільна в деяких приміщеннях для бездомних і за це стейт визначив високі грошові кари.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН заперечує, що буцім то він та його Уряд не ставиться до всіх громадян однаково. Це він зазначив на останній пресовій конференції, кажучи, що преса невластиво ітерпретує його слова у відношенні до жінок та етнічних груп.

ГОЛОВА КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ Демократичної партії Чарлз Т. Менатт погодився на бажання одного з кандидатів на президента Джессі Джексона, щоб в наступному місяці в часі нарад Демократичної партії розглянути можливість нових правил вибору кандидатів від цієї партії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великий приклад Різдва Христового...

Тепер, перед самими Святами Різдва Христового, увесь світ обійшла несподівана й для багатьох ,,дивна" вістка, що Папа Іван Павло II бажає побачитися з засудженим атентатчиком на його життя Махмедом Алі Аджею, що, як знаємо, відбуває своє довголітнє покарання в італійській в'язниці.

Знаємо з преси також, що Папа правдоподібно побачиться з цим ,,його ворогом", — який хотів Папу вбити і майже здійснив цей свій страшний намір, — відразу в перших днях січня, і таки в тій тюрмі, де сидить Алі Аджа. Це буде також перше побачення їх обох (пробачення за провину замаховцеві Папа склав позаочі вже раніше). Очевидно, ця вістка викликала бурю опіній, зливу розважань, навіщо, для чого і чому? Не бракує і серед нас тих, що з великим запитом підносять угору свої брови. А тим часом...

Мотиви Папи страшенно ,,незрозумілі" у світі, в якому запанувало, особливо в останніх часах, єдине і всесильне: відплата, помста, порахунок віддача за зло сторицею. Запанувало все те, що вже у біблійних часах охоплювалося чотирма старими як світ словами: ,,око за око і зуб за зуб. І ось раптом такий великодушний крок Папи, — тож не дивно, що це звучить ,,дисонансом".

А проте, це ж наука Христа в найчистішому її вигляді. Наука і приклад Христа, Який нам усім народився майже дві тисячі років тому, щоб підкорити всі закони Мойсея — закони Старого Завіту, законові любови, милосердя і прощення.

Бо й справді, Христос народився для нас усіх, Бог Предвічний і Богочоловік в одній особі, щоб у жорстокий і безжалісний світ, який тоді дуже нагадував світ оцей, в якому нам доводиться тепер жити, — принести найвищі чесноти — співчуття і жаль до терплячих, прощення для тих, що переступ вчинили проти нас. Тож тільки люблячи ближніх — і дальших — своїх співгромадян, тільки прощаючи іншим їхні переступи супроти нас, станемо гідними зватися іменем християн, тобто бути послідовниками Того, кого народження святкуємо в День Різдва, віддаючи хвалу небові за цю ласку для всього людства.

І ось Папа Іван Павло II, як і слід було сподіватися від Глави найбільшої й наймогутнішої християнської Церкви, дає приклад прощення, як велів Господь наш Ісус Христос, оцим його глибоким вчинком і вчить нас іти слідами Христа і Його вчення. І ми це робити повинні, бо без милосердя, без прощення, без доброзичливости однієї людської істоти до другої заглада світу може стати жахливою дійсністю навіть без нуклеарної бомби...

Ісус Христос, народжений в Вифлеємі, і Його велика любов стоять на сторожі розгубленого й ненавидячого світу, щоб врятувати його і нас.

ПРАЦІВНИКИ АВТОБУСОВОЇ лінії ,,Ґрейгавнд", які страйкували останні сім тижнів, позбавивши сотні тисяч пасажирів можливости переїздити з місцевости до місцевости, нарешті повернулися до праці в середу, 21-го грудня. У понеділок, 19-го грудня, юнія працівників оголосила закінчення страйку, бо домовилася з працедавцями про трирічний контракт, за яким голосувало 7,404 членів Спілки, а 2,596 було проти. Президент спілки Геррі Розенблум закликав усіх працівників негайно повернутися до праці. Ця юнія є складовою частиною т.зв. Амальґамованої транзитної юнії. Квитки на проїзд автобусом будуть на одну третину дешевші протягом часу від 10-го січня 1984 року до 1-го квітня, щоб принадати знову тих пасажирів, які регулярно подорожували цією лінією, а під час страйку перейшли на інші засоби транспортації.

Володимир Левенець

ПОЛІТИКА СТРАХУ І ФРАЗЕОЛОГІЯ СОВЄТСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

Численні західні кореспонденти акредитовані в Совєтському Союзі, дипломати і аналітики відносин між З'єднаними Стейтами Америки і комуно-московською імперією, прийшли до однозгідного висновку, що кремлівські лідери вирішили повести в себе і за кордоном політику страху, тобто застрашування свого власного населення перед ,,американськими імперіялістами", які ось-ось скинуть на Совєтський Союз нуклеарні бомби і ракети і тим самим започаткують знищення не тільки СССР і ЗСА, але й цілого світу.

До цієї проблематики в СССР появилися численні книги, брошури, статті в періодичній пресі й ідеологічних журналах та коментарі офіційного пресового аґентства ТАСС, що їх широко розповсюджують совєтські засоби масової інформації. Совєтські пропаґандисти настирливо поширюють думку, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки і ними зненавиджений президент Роналд Реґен, якого вони майже кожного дня змальовують у своїй пресі якнайчорнішими кольорами, готуються до ,,превентивного удару по Совєтському Союзі". Згідно з опінією пересічного москвича, прізвища якого із зрозумілих причин не згадують західні спостерігачі, тепер, після цієї зливи совєтської антиамериканської і антизахідньої пропаґанди, народи СССР перебувають в атмосфері страху і вважають, що ситуація сьогодні дуже подібна до тієї, яка панувала напередодні Другої світової війни в 1941 році.

,,Люди слухають, як наші лідери говорять про Америку і її президента Р. Реґена, як прихильника не тільки холодної, але гарячої війни і що нуклеарні ракети середнього засягу типу Першінґ-2 і крилаті, розміщені тепер в деяких країнах Західньої Европи, можуть вдарити по Москві й інших містах за шість хвилин". Очевидно, військове командування СССР, подібно, як за сталінської ери, просуває думку, що СССР може перетривати першу нуклеарну атаку, а потім ,,нанести ворогові нищівного удару", а цивільна оборона настільки добре розбудована в СССР, що вона може захоронити життя більшости населення.

На Заході, однак, думають, що ця совєтська пропаґанда про можливість американської атаки на СССР, розрахована на те, щоб нею допомогти пацифістичним рухам у Західній Европі, а також в ЗСА, де цей рух тільки починає оформлюватись з допомогою совєтських аґентів і місцевих комуністів, які виступають не тільки проти розміщення нуклеарних ракет в Европі, але взагалі проти дозброєння ЗСА, хоч кожному відомо, включно із совєтськими лідерами, що ситуацію надпродукції нуклеарної зброї створила Москва, яка зайшла дещо задалеко в продукції цієї зброї, зокрема міжконтинентальної і ракет середнього засягу та взагалі розбудовою потужної мілітарної імперської машини, без скорочення якої неможлива дальша коекзистенція з країнами Заходу, тим більше із ЗСА, які мають певні моральні, політичні і військові зобов'язання проти ряду інших заприязнених з Америкою держав.

Чи московські речники свідомі цього? Треба думати, що так. Маршал Совєтського Союзу Н. В. Огарков, відповідаючи на запитання журналістів на пресконференції чи він оглядав фільм американської продукції ,,Один день пізніше", що його недавно оглянули мільйони американців, відповів: ,,оглядав і думаю, що катастрофа показана на фільмі існує в реальності тільки куди в ширших розмірах". Далі він вже повторював заяложені фрази із совєтського пропаґандивного словника, наводив циферні дані про силу удару американських нуклеарних ракет і цілком не згадував про такі ж ракети совєтського зразка, якби вони зовсім не існували. Сам фільм ,Один день пізніше" в СССР не дозволили показати населенню. Воно про нього довідалося тільки з передач західніх радіовисилань, зокрема ,,Голосу Америки", ,,Радіо Свободи" і ,,Вільної Европи" і з куцих совєтських інформацій, поданих на вечірніх новинках. Телекомпанія Ей-Бі-Сі, продуцент згаданого фільму, заявила, що СССР не виявив зацікавлення закупівлею фільму, що його набули вже 22 інші країни.

Є ще один аспект совєтської пропаґанди, який варта вияснити. Совєтські лідери тримають у повній темноті своїх підвладних, які у багатьох випадках дійсно думають, що З'єднані Стейти Америки наміряються розпочати нуклеарну війну, а особливо заатакувати СССР нуклеарною зброєю. Дуже часто совєтські пересічні громадяни запитують кореспондентів і відвідувачів зі Заходу: ,,чому ваш президент хоче розпочати нуклеарну війну, чому він хоче нас знищити? З цього і видно, як жорстоко поводиться режим з власним населенням, тримаючи його в цілковитій темряві урядової пропаґанди.

Немає навіть сумніву, що реальна американська політика, яку у відношенні до СССР веде теперішня Адміністрація президента Роналда Реґена, є великим ударом по совєтській підривній тактиці супроти Заходу. Згідно з цією тактикою між країнами Західньої Европи, які входять до оборонної системи НАТО, вже давно повинно було дійти до оборонної системи НАТО, вже давно повинно було дійти до суперечностей і врешті до ,,фінляндизації" Европи та створення зі скандинавського простору ,,вільної від ядерної зброї зони". Поштовхом до поглиблення непорозумінь між Европою і Америкою мали стати середнього засягу совєтські ракети типу СС-20, скеровані на індустріяльні центри Заходу. Так, однак, не сталося. До суперечностей не дійшло; навпаки НАТО скріпило свою мілітарну боєздатність, а американські нуклеарні ракети немов би завершили оборонні спроможності НАТО і це, і ніщо інше, було причиною злости комуно-московських лідерів й припинення ними переговорів в Женеві.

У Москві, очевидно, не вірять у ніякі порозуміння з Америкою, принаймні за президентури Р. Реґена, і тому СССР свідомо йде шляхом конфронтації, знаючи про те, що ЗСА ніколи перші не розпічнуть нуклеарної війни, а масивна пропаґандивна атака СССР на ЗСА — це психологічне явище для наведення страху на власне населення і втримування у напрузі та непевності свободолюбні народи Заходу.

Отже, немає найменшого сумніву, що теперішня американська закордонна політика знаходиться на правильних шляхах, тільки у перспективі майбутнього вона мусить бути чітко окреслена. Альтернативною розв'язкою головного питання є розвал комуно-московської імперії і побудова на її руїнах самостійних держав, тепер поневолених Москвою народів. Інакше вона (імперія) змілітаризована і озброєна в нуклеарну зброю, все буде потенціяльною загрозою не тільки для ЗСА, але й цілого світу. А політику пропаґандивної бомбастики, яка тепер інтенсивно ведеться в СССР проти Заходу і Америки зокрема, треба, мабуть, розцінювати, як чергову совєтську розгубленість і послаблення імперії на всіх можливих щаблях.

,,Старозаконник"

У нашій старій церковці, де, звичайно, людей можна порахувати на пальцях, кожне нове обличчя впадає в око та цікавить. Тож, коли я через кілька неділь завважила молоду людину, бездоганно, святочно одягнену, що набожно молилася, моя цікавість загострилася.

Часом він приходив сам, а часом із родиною: жінкою та чотирма малими дітьми.

Молодий чоловік стояв завжди у тій самій лавці, завжди принимав св. Причастя і приїздив до нашої церкви не лише в неділю, але і звичайні дні.

При найближчій нагоді я запитала нашого панотця, хто є той новий парафіянин.

— А цей — відповів отець — це такий старозаконний. Здається, походить з Ірляндії.

На мій запит, чому він його так характеризує, отець пояснив, що це один із молодих людей, які ніяк не можуть погодитися із змінами в американській Католицькій Церкві. Живучи в нашій місцевості, він довідався про нашу церковцю, відбув довгу розмову з парохом і впевнившись, що в нас затримано традиційний обряд, уписався до парафії.

Одного разу він приніс до отця великий, старий молитовник, у якому кожна картка була вже окремо. Розповідав, що це від прадіда, який усе із цього молитовника молився, але він не вміє його читати. Яке було здивування в отця, коли побачив, добре знані старослав'янські літери

— А так — вияснив молодий ,,старозаконник" — мій прадід, казали, приїхав десь зі Східньої Европи. Але вже дідо змінив прізвище, так що навіть не знаю яке воно було, та звідкіля прадідо приїхав..."

Від того часу наш ,,старозаконник" ще пильніше заходив до церкви. Я помітила, що спершу несміливо, а потім щораз голосніше відповідав до Служби Божої, але вже з теперішнього нашого молитовника, що має також англійську транскрипцію. Його ,,Подай Господи" і ,,Господи помилуй" звучало так як у всіх інших, але з ,,Вірую" він мав ще труднощі.

Хотілося не раз знати, що думає ця молода людина і що спонукує його у сьогоднішніх обставинах бути саме таким глибоко віруючим та іншим. Але я ніколи не увійшла з ним в розмову, він лише вітав нас привітливо усмішкою.

У другий день Різдвяних Свят — наша церковця вранці, звичайно, зовсім порожня — бо це ж для всіх ,,звичайний" день і хіба вечірньою порою є час зайти до церкви. Але для мене це родинна річниця, тож стараюся ніколи не пропустити Богослужби. І того дня ,,старозаконник", стояв, як звичайно, у своїй лавці із гладко причесаним волоссям і молитовником в руках.

Отець, видимо втомлений святочними відправами, швидко читав Службу Божу і я і не зчулася, як заскрипіли царські ворота. Я збиралася уже відходити, як нагло у тиші порожньої церковці задзвенів виразний чистий спів: ,,Бог предвічний народився".. Наш ,,старозаконник" з повагою колядував, дивлячись на ноти в руках, здається уперше мовою своїх прадідів. Я підхопила за ним і так уже разом ми колядували аж до кінця.

А коли я виходила з церкви, він, відчинивши мені двері, тихо поздоровив: ,,Христос Раждається", а я відповіла з повагою ,,Славіте Його".

О-КА

Ася Гумецька

Викладання української мови індивідуалізованою методою

Хочемо повідомити український загал про існування нових матеріялів для вивчення української мови індивідуальним порядком, але під керівництвом викладача. Методу так званого ,,індивідуалізованого навчання" було розроблено кілька років тому і з успіхом застосовано до таких мов, як французька, еспанська, китайська, арабська, польська та російська. Головним осередком вживання цієї методи є Огайський стейтовий університет у Коламбусі, Огайо. Минулого літа в цьому університеті відбулася нарада лінґвістів та викладачів слов'янських мов (крім російської та польської) і було розпочато працю над підготовою матеріялів індивідуалізованого навчання болгарської, сербо-хорватської, чеської та української мов. Цей проєкт дістав фінансову підтримку від Уряду і має закінчитися влітку наступного року. Частину матеріялів, яку вже опрацьовано, надрукує видавництво ,,Славіка" в грудні 1983 року, решта з'явиться до кінця наступного року. Матеріяли розраховані на студентів університетів, але можуть бути застосовані на різних рівнях усіма зацікавленими особами.

На відміну від цілком заочного навчання, ця метода передбачає часте спілкування з учителем. Іншою відзнакою цієї методи є поміркуване вживання технології: учні слухають магнітофонні записи, але не мусять проводити години в лінгафоннім кабінеті; компюторів не вживається зовсім, натомість є багато малюнків, живих діялогів, різних змістовних вправ. Під час побачень з учителем відбуваються не тільки тра-

(Продовження на ст. 7)

Ілля Демиденко

МАЄ БУТИ ПОСТІЙНОЮ ТУРБОТОЮ...

Рік 1983 зрушив українську еміграцію, яка в різний спосіб не тільки вшанувала жертви голоду в Україні 1932-33 років, але й зорганізувала маніфестації протесту проти злочину Москви. Більшість вважає, що, відзначивши ювілей 50-річчя голоду, можна далі спочивати (або займатись іншими ювілеями, яких є злива і веселіші, з бенкетами). Трагедію голодомору українського народу позбуватись лише ювілейним відзначенням є дуже недостатнім.

Для нас українців, — пише д-р А. Лисий, — пам'ять про голод є серйозною річчю. Це не є поминки. Пам'ять не міряється кількістю випитої горілки, чи гучністю проспіваних ,,вічная пам'ять". Пам'ять без висновків є ніщо. Ми повинні перетворити її в акцію самооборони і наступу для викривання злочинів Москви. Цьому сприяє до деякої міри світова коньюнктура — все більше впізнає світ червоного злочинця.

Тому з приємністю вітаємо кожен голос, що пропонує не обмежуватись поминками. А. Тимків в статті ,,Науковий Інститут Голоду 1932-33 р." (,,Наш Голос" ч. 10, 83 р.) пише, ,,як утривалити здобутки нашої однорічної акції в ЗСА. Іншими словами, щоби справа голоду 1932-33 років стала тривалою турботою української суспільности на довгі роки, на майбутні десятиліття... Щоб трагедія не була забута". З цією метою А. Тимків пропонує створити окремий Науково-Дослідний Інститут і осідком міг би стати Український Гарвардський Центр.

На останнє можна завважити, що не лише ,,міг би стати", а що там вже ведеться певна робота в цьому напрямі. Думаю усім відомо, що в УНІГУ (Український Науковий Інститут Гарвардського Університету) підготовлена до видання книга про трагедію України в 1932-33 роках знаного вченого совєтолога проф. Роберта Конквеста з участю д-ра Мейса. Останній невтомно їздить з доповідями по Канаді і ЗСА (головно для студентів і професорів) на тему ,,Злочин століття про який ніхто не чув", тобто про голод на Україні. Цього літа він був в Ізраїлі на міжнародній конференції про голокости і ґеноциди, де виступав про мартирологію України. Його доповідь друкується в Книзі Протоколів конференції поруч европейського голокосту і масакри вірменів. З передмовою Мейса УНІГУ видав книгу О. Воропая ,,Ninth Circle". Також є вже в друку книга про переслідування і нищення української інтеліґенції.

Про потребу творення науково-дослідного апарату для вивчення голоду на зразок еврейського ,,Яд-Вашем" писав проф. О. Пріцак (,,Свобода" 4-го травня ц. р.). Цей апарат мав би збирати, досліджувати і публікувати документи про Український голокост. Щоб об'єктивними науковими дослідами розкрити і увіковічнити перед усім світом злочин Москви. ,,Ми мусимо створити український ,,Яд-Вашем" на вічну пам'ять усім жертвам і на вічну осторогу усім нам та грядущим поколінням, як теж сумлінню світу. Як директор УНІГУ я пропоную створити при УНІГУ спеціяльний сектор Українсь-

(Продовження на ст. 7)

В. Кубійович

ЕТНІЧНІ ГРУПИ ГАЛИЧИНИ

(Доповідь прочитана на Науковій конференції НТШ в його 110-річчя в Ню Йорку 6-го листопада 1983 року)

Це не є стаття про складні етнічні чи національні відносини в Галичині напередодні Другої світової війни, натомість це є інформація про появу моєї праці на цю тему. Ця праця (скорше статистика) має значення не тільки для фахівців, але має й політичну вагу і тому мені приємно інформувати про її появу на сторінках ,,Свободи" нашу ширшу суспільність.

Заголовок моєї праці: ,,Етнічні групи Південно-Західньої України на 1. 1. 1939 р." Праця складається зі вступних зауваг, статистичних таблиць (це основна частина праці) і приміток до них все українською і англійською мовами та з індексів. Вступне слово до праці написав один з кращих німецьких істориків проф. Ґеорґ Штадтмюллер з Мюнхену; праця появилася у відомому німецькому видавництві О. Гаррасовіца, яке спеціялізується в публікаціях, що стосуються Східньої Европи. Ці факти вводять працю на міжнародний ринок і забезпечують її збут у фахових колах. У ,,Записках НТШ", карта становить 160-ий том. Книжка має 207 сторінок друку великого формату. До неї додана карта (1,250,000), яка зображує розміщення етнічних ґруп, представлених докладно в таблицях. Сталося так, що карта появилася швидше — вже у 1953 році.

Як я згадав, моя праця має і політичне значення, бо вона представляє національні відносини в країні, яка була територією віковічної суперечки між двома народами — українцями і поляками. У такій суперечці має значення національна, мовна і віросповідна статистика і, самозрозуміло, праці на цю тему у цій ,,статистичній" боротьбі докладали зусиль обидві сторони, щоб свої претенсії довести статистикою і окремими національними дослідами.

Українські учені вже здавна допомагали у наших національних змаганнях представленням національних відносин і національної статистики всіх українських земель, зокрема під час Першої світової війни і наших визвольних змагань; це були огляди національної статистики: О. Русова, географа С. Рудницького, М. Кордуби та інших.

З пограничних земель докладні статистичні студії й карти присвячені, ще до Першої світової війни, Холмщині й Підляшшю, особливо у зв'язку з виділенням їх в окрему губернію. Обидві сторони — українська (скорше російська і православна) та польська (католицька) представили ряд докладних праць зі статистикою і картами. Другою нашою окраїною, яка дочекалася точних національних обліків було Закарпаття — землі на українсько-словацько-угорському пограниччі (серед ін. докладна карта С. Томашівського, студії В. Гнатюка); врешті Басарабія на пограниччі українців і румунів) докладні карти і статистика російського географа Л. Берґа).

А Галичина? В Галичині, в якій і за австрійських часів адміністрацію вели поляки, національна статистика на підставі переписів населення, не відповідала дійсності; зокрема фальшиво подавано мову населення (до поляків зараховувано майже всіх жидів, інколи й українців), натомість вірною була віросповідна статистика. За польської влади переписи населення в Галичині ще більше фальшовано; завданням їх було не дати справжню картину, але виявити, що Галичина є мішаною українсько-польською країною та що еволюція йде не на користь українців. Українські дослідники (серед них С. Рудницький, М. Кордуба, В. Садовський, В. Кубійович) спростовували польську статистику і брали за підставу статистики — віросповідні відносини, але докладної картини не дали. Натомість поляки видали докладні етнографічні карти і статистики. Такі завдання вже до 1918 року мали праці Й. Бузека і географа С. Павловського. Польську статистику пояснювали в корисному дусі для Польщі у 1930 роках. А. Красінські, М. Фелінські й ін. Державний Інститут Національних Дослідів у Варшаві має спеціяльне завдання досліджувати національні відносини; праці цього інституту мали чималу вартість. Але назагал польські досліди мали підтримати різні антиукраїнські змагання Польщі, серед інших рочленувати українців у Галичині на лемків і гуцулів, на польську шляхту загродову тощо; ці завдання мали організації шляхти загродової і гірських земель — обидві під патронатом міністерства військових справ. Можна й згадати, що у світлі польських статистик і писань, Холмщина і Підляшшя були вже суто польськими землями, на Поліссі жили ,,тутешні", а на Північному Підляшші (в Більському повіті) населення користалося білоруською мовою. З українського боку була лише слаба відповідь на польські досліди (переважно мої статті).

Мені здавалося що для пізнання дісности і як підбудову для політичної діяльности, ми повинні створити при Науковому Товаристві ім. Шевченка Інститут Національних Дослідів. Його завданням було б на території Галичини досліджувати такі питання: фактичний стан національних, мовних і віросповідних відносин, причини зміни обряду (з греко-католицького на римо-католицький), проблему римо-католиків, які вживали української мови (латинників), проблему нашої дрібної шляхти, польських колоністів тощо. Мене захопила ідея створення Інституту Національних Дослідів, і на папері він виник, але через брак фондів не міг розвинутися. Однак, я зробив перші спроби докладних дослідів, опрацював анкету для їх дослідження в поодиноких селах. Таку анкету я роздав десяткові українських студентів в Кракові і вони мали їх виповнити під час перебування у своїх рідних селах (у двох, трьох, випадках і я сам зробив такі пробні досліди).

Наші студенти виконали це завдання, але...за ними стежила поліція і знайшла анкети. Студенти вияснили, що збирають матеріяли для мене і поліція повідомила Ягайлонський університет. Студентів було виправдано, а я отримав від Сенату університету нагадування не за досліди, але за те, що я спричинив труднощі студентам. Це було у 1938 році. За рік пізніше було гірше — мені відібрано право викладати в університеті (на це вплинула і поява моїх праць).

Робити ширші обліки етнічного складу в Галичині за польської влади було неможливо. Але і час німецької окупації не був для таких досліджень і був зібраний лише фрагментарний матеріял. Все таки у 1942-43 роках, у статистичному бюрі Українського Центрального Комітету у Львові опрацьовано картотеку для всіх громадян в Галичині і нанесено результати урядових переписів, церковних шематизмів і рукописних матеріялів німецьких переписів в Генеральній Губернії.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! НЕ ВХОДІТЬ У НОВИЙ РІК БЕЗ ДОСТАТНЬОГО ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ПРИДБАЙТЕ ЙОГО ЩЕ В ЦЬОМУ РОЦІ, А ЩЕ КРАЩЕ СЬОГОДНІ, БО ЗАВТРА МОЖЕ БУТИ ЗАПІЗНО. ЗАБЕЗ'ПЕЧТЕ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 8 ГРУДЕНЬ 1983

Союзові Округи змагаються за найкраще відсоткове виконання квоти

За традицією грудень кожного року є „місяцем союзових жнив". Не зважаючи на те, що напередодні свят Різдва Христового майже кожна людина зайнята полагодженням родинних справ, союзові секретарі-організатори знаходять дорогу до проспектів, щоб їм „п'ять перед дванадцятою" продати забезпечення. Дуже активними в грудні є ті секретарі, яким бракує ще одного-двох членів, щоби закріпити за собою членство в будь-котрому Союзовому Клюбі. Та акція є доміжною не лише секретарям, але також і Окружним Комітетам, які мають виконати свої річні квоти. Квоти розділені на 12 місяців, але грудень є рішальним місяцем, і часом через одного члена Округа втрачає нагоду одержати почесну плякету, як також й бонус. Тому голови Округ, бажанням яких є поставити свою Округу на найвищий щабель, „підганяють" місцевих секретарів, щоби допомогли у виконанні квоти на 100 відсотків. Маємо і таких амбітних голів Округ, які самі приєднують десятки нових членів, щоби Округа могла зайняти перше місце.

Коли згадуємо про змагання Округ за найкраще виконання своїх квот, то з приємністю подаємо Окружні Комітети, які вже мають виконані квоти на 100 відсотків, як також і ті, що дійшли до 75 відсотків.

Якщо говорити про Округи, що вже виконали свої квоти на 100 відсотків, то першенство ведуть Округи Пенсильванії. Округа Лігай Веллі, яку очолює голова головна радна Анна Гарас, вже має виконану квоту на 106 відсотків; Філядельфійська Округа, яку очолює Петро Тарнавський, мала квоту 360 членів, а вже придбано 380 членів і тим самим квота виконана на 100 відсотків з гаком. Округа Вілкс Беррі, яку очолює Роман Дяків, вже виконала свою квоту на 102 відсотки; Округа Твердого Вугілля - Шамокін, яка з року в рік б'є рекорди і виконує квоту на 100 відсотків, вже має придбаних 100 членів і квота є виконана. Ту заслужену Округу очолює голова її Тимко Бутрей. Але, говорячи про змагання у виконанні квоти з найкращою відсотковою стопою, слід згадати, що перед веде Округа Вунсакет, Ровд Айленд, яка вже виконала квоту на 110 відсотків. Дуже амбітний голова Леон Гардінг поставив собі за ціль одержати перше місце поміж всіма Округами. Тепер слово за головами Округ, що вже дійшли до 100-відсоткового виконання квот. Напевно, до кінця грудня посиплються аплікації від Округ Філядельфії, Лігай Веллі, Шамокіна і інших й щойно день 30-го грудня буде вирішальним. А вирішальним він буде тому, що маємо багато Округ, які вже виконали свої квоти понад 75 відсотків, а деяким бракує лише по кілька членів до 100 відсотків, і може статися таке „чудо", що в останніх днях місяця доженуть теперішніх першунів.

Округ, які вже виконали квоти на 75 і більше відсотків, маємо більше. Перід ведуть Округи, які очолюють наші головні радні, які дають цим гарний приклад відділовим урядовцям, а саме: Округа Мотреаль, Канада, де головою є головна радна Текля Мороз; Округа Піттсбург, яку очолює головний радний Андрій Джула; Округа Рочестер, яку очолює головний радний Володимир Гавриляк; Округа Дітройт, яку очолює головний радний Роман Тарнавський. Відтак є ще Округи Ніягара, де головою є д-р Богдан Долішний, і Округа Надгадсонська, яку очолює Володимир Білик.

В місяці грудні всі установи та підприємства, як і приватні особи та родини, аналізують-перевіряють, що виконано, а що ні, щоб не залишити на наступний рік невиконаних завдань, нездійснених плянів. Це відноситься також і до життьового забезпечення. Дбайливій людині, батькові, що дорожить своєю родиною, своїми рідними, не слід відкладати на другий рік свого забезпечення й забезпечення своєї родини, не тільки тому, що кінчається рік, але й тому, що наша доля невідома. Смерть, мов злодій, приходить нагло й несподівано. Тому закликаємо до всіх наших земляків, хто ще не забезпечений в Українському Народному Союзі, щоб не чекав до наступного року, а зробив це негайно.

Голів Округ закликаємо до дальших змагань, пам'ятаючи, що кожна аплікація нових членів є важливою при виконанні квоти. Ми бажаємо всім головам успіху, а день 30-го грудня скаже нам, котра з майже 30-ти Округ займе перше місце.

Степан Гавриш

Союзовий „сотник" Василь Пастушок

Головний радний В. Пастушок

На сторінках „Союзової Трибуни" часто згадується про різні союзові клюби, до яких належать ті відділові урядовці, які збагачують Український Народний Союз відповідним числом нових членів. Маємо „Клюб Відданих Союзовців", тобто тих, які приєднують від п'яти до дев'яти членів. Маємо „Клюб Будівничих Союзу", це ті, які приєднують у календарному році від 10-ти до 24-ох членів. Крім того, існує популярний „Клюб Заслужених Союзовців", який був створений ще 1961 року. До цього клюбу належать ті союзовці, які річно приєднують Союзові від 25 до 49 членів. Ще існують престижеві клюби, як, наприклад, „Клюб П'ятидесятників" і „Клюб Сотників". Щоб до котрогось із тих клюбів попасти, треба таки добре попрацювати, а до того мати і щастя, щоб під час року придбати від 50 до 99 осіб для членства в „Клюбі П'ятидесятників" або 100 і більше для членства в „Клюбі Сотників".

Рік ще не закінчений, а Екзекутивний Комітет УН Союзу з приємністю представляє союзовій громаді першуна — чемпіона члена „Клюбу Сотників", головного радного, члена Управи Окружного Комітету Філядельфійської Округи і голову 321-го Відділу Василя Пастушка, який з родиною має вже придбаних 102 членів, запезпечених на поважну суму.

Головний радний В. Пастушок був активним головою 388-го Відділу в Честері, Па., а по злуці того Відділу з 237-им, він перейшов до 231-го Відділу в 1980 році і негайно зайнявся розбудовою Відділу, патроном якого є Глава Української Помісної Католицької Церкви Патріярх Йосиф Сліпий. 1981 року він придбав 29 членів і тим самим став членом „Клюбу Заслужених Союзовців", а в 1982 році предбав 51 члена і став членом престижевого „Клюбу П'ятидесятників". Отже, за короткий час Василь Пастушок, як голова Відділу, вже збагатив його на 182 члени. Слід згадати, що він був делегатом 29-ої Конвенції УНС у Піттсбурзі і 30-ої в Рочестері, де був заслужено обраний головним радним.

Василь Пастушок, поза Союзом, відомий честерській й делаверській громадам, як суспільно-громадський і церковний діяч. Він є колишнім, довголітнім головою делаверського Відділу УККА. На протязі 28 років він очолював і далі очолює Комітет святкування дня української незалежности. Є членом-основоположником Стипендійного комітету ім. Тараса Шевченка в Делавері. Довгими роками належав до Управи Українсько-Американського Народного Дому й інших громадських установ. В. Пастушок з родиною належать до парафії української православної церкви свв. Петра й Павла в Вилмінгтоні, Дел., як також є членом Митрополичої Ради УПЦерки в ЗСА.

Як власник бюра „рілестейт-апрайзер" з осідком в Свартморі, Па., Василь Пастушок активний в американському житті і належить до багатьох організацій й товариств.

За такі поважні організаційні успіхи в розбудові УН Союзу, Екзекутивний Комітет складає найкращі ґратуляції головному радному Василеві Пастушкові й бажає, щоб у наступному році в якому будемо відзначати 90-річний ювілей Батька Союзу, відновив членство в „Клюбі Сотників", придбавши знову 100 членів.

„Запорозька Січ" — 367-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері відсвяткував 70-ліття свого існування

Стоять (зліва): Петро Дзюба, Володимир Гавриляк, Настя Федоришин, Анна Пристайко, Василь Попович, Марія Мікет, д-р Іван О. Флис.

В суботу, 19-го листопада ц.р., у вечірніх годинах відбувся в шкільній залі при церкві св. Миколая у Рочестері бенкет, яким святочно відзначено 70-ліття заснування 367-го Відділу УНСоюзу „Запорозька Січ".

Голова Відділу Петро Дзюба відкрив бенкет і подав історію постання Відділу. Емігранти-українці з околиць Калуша, Україна, не могли співпрацювати з такими ж емігрантами з Рогатина, і 23-го жовтня 1913 року заснували свій окремий Відділ ч. 367 та назвали його „Запорозька Січ". Відділ існує дотепер, тобто 70 років. Організаторами Відділу були: Антін Мельник, Василь Дуда, Антін Тимків, Дмитро Захарків. Першими урядовцями Відділу були: Дмитро Захарків — голова, Антін Тимків — секретар, і Василь Дуда — касир. Тепер головою Відділу є Петро Дзюба, секретарем Василь Попович, а касиром Петро Стадник. З протоколів Відділу стверджено, що на протязі 70 років помер 261 член. Тепер Відділ нараховує 315 активних членів, між ними є ще три члени-основники — Михайло Попович, Михайло Яніцький і Никола Перчик.

Бенкет започатковано молитвою, яку провів о. архимандрит Віктор Поспішіль. Майстер церемонії Василь Попович представив почесних гостей, між якими були єпископ югославських українців-католиків Владика Славомир Мікльовс, о. архимандрит Віктор Поспішіль, головний предсідник УН Союзу д-р Іван Флис, місцевий парох о. Василь Бучак. Опісля В. Попович відчитав ґратуляційну телеграму, яка наспіла від президента Америки Роналда Реґена та при тому сказав, що сьогоднішній бенкет має на меті вшанувати всіх тих жінок, членок Відділу, які на протязі років тихо і з посвятою, в тіні своїх чоловіків, працювали для добра Відділу, а тим самим і цілого УНСоюзу.

Під час бенкету промовляли голова й предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис і Владика Славомир. Головний предсідник УНС у своєму слові подав причини із-за яких поставив УНСоюз, та з перспективи часу відмітив великий вклад праці його відділів для добра української справи взагалі. Владика Славомир привітав зібраних від української громади в Югославії та висловив признання Управі Відділу за те, що так гарно вшанували своїх старших заслужених членів.

Петро Дзюба і Василь Попович вручили плякети заслуги наступним жінкам: Насті Федоришин, Марії Мікет, Анні Пристайко, Христині Дзюбі та Стелі Данилів і Анні Мельник. Дві останні не були присутні на бенкеті.

Головний предсідник д-р Іван Флис вручив грамоту Петрові Дзюбі, довголітньому голові Відділу, підкреслюючи його віддану працю для Відділу і УНСоюзу.

Парох о. Василь Бучак у своєму слові дав признання членам Відділу за їхню корисну працю для української громади в Рочестері, а опісля молитвою подяки закрив цей бенкет, яким, за словами В. Поповича, Відділ мав на меті віддячитися своїм членам за їхню віддану працю.

Надгадсонська Округа відбула організаційні наради

Джерзі Сити, Н. Дж.,— Тут у суботу, 26-го листопада ц.р., в 3-ій год. по полудні відбулися у залі Українського Народного Дому Організаційні наради Надгадсонської Округи, яка об'єднує 10 відділів, що нараховують понад 2,300 членів.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Володимир Білик, який привітав усіх присутніх, а зокрема членів Екзекутивного Комітету, головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Степана Гавриша. Потім голова Округи В. Білик коротко інформував про проведену Округою працю за час одинадцятьох місяців. В першу чергу він заторкнув організаційну ділянку, при чому поінформував, що в звітовому часі Округа має вже придбаних 79 членів, а щоб квота була виконана на 100 відсотків, потрібно до кінця року ще предбати 36 членів, тому що загальна квота виносить 115 членів. Він висловив подяку секретарці 25-го Відділу Квітці Стецюк, Відділ якої має придбаних вже 34 члени. Секретар 70-го Відділу М. Шеремета придбав 13 членів, також і 170-ий Відділ, секретарем якого є голова Округи, мав придбаних 13 членів; секретарка 171-го Відділу Стела Раєн придбала 12 членів, а секретар 287-го Відділу Богдан Ясінський придбав 8 членів. Інші відділи придбали по одному членові.

Потім до слова був запрошений головний організатор Степан Гавриш, який спочатку висловив подяку Управі Округи за організаційні успіхи, про які згалував голова у своєму звіті.

Відтак він коротко поінформував присутніх про всі ділянки загальної праці цілости Союзу, а головний секретар Володимир Сохан поінформував про введену знижку цін у клясах термінового і акцидентового забезпечення.

Після цього відбулася речева дискусія, яка заторкнула всі важливіші справи, а головно організаційну ділянку. Присутні відділові урядовці радили над тим, як виконати квоту Округи на 100 відсотків, а також заплянowано повести працю так, щоб в Окрузі не було ні одного відділу, який не придбав би нових членів. Відтак голова Округи В. Біляк поінформував, що Округи стейту Ню Джерзі, а саме: Нюарк, Перт Амбой, Пассейк і Джерзі Сити, плянують вшанувати 90-літній ювілей Батька Союзу спільним бенкетом 20-го травня 1984 року, який має відбутися у залі Українського Народного Дому в Джерзі Сити.

Голова Округи подякував всім за участь у нарадах і запросив до перекуски-гостини, яку приготовили Галина Білик і Галина Гаврилюк.

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ ВІДДАНИХ СОЮЗОВЦІВ"

Про існуючі клюби при УНСоюзі згадано на іншому місці, а тут згадаємо, що до „Клюбу Відданих Союзовців" належать ті відділові урядовці, які приєднають від 5 до 9 членів. Створення цього Клюбу дає нагоду майже всім секретарям належати до нього та бути вшанованими на сторінках „Союзової Трибуни".

Створення цього Клюбу в ювілейному році союзових видань, а саме: 90-річчя щоденника „Свобода", 50-річчя „Українського Тижневика" і 30-річчя дитячого журналу „Веселка", вже добре себе оправдало. Майже сотня союзовців вже придбала до дев'яти членів, і за це заслужено були їхні імена разом із фотографіями подані на сторінках „Союзової Трибуни". Знаючи їхню віддану працю для Союзу, віримо, що багато з них тепер у грудні збільшать число придбаних членів і тим самим „попадуть" до більш престижевих клюбів.

Всім членам „Клюбу Відданих Союзовців", яких проголошуємо у цій „Трибуні", складаємо щиру подяку за посвяту часу та організаційну працю, а при тому бажаємо дальших успіхів. А тепер представляємо союзовій громаді наших заслужених трудівників, а саме:

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЛИСТОПАДА 1983 Р. ПРИЄДНАЛИ П'ЯТЬ ДО ДЕВ'ЯТЬ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Дмитро Федорійчук (162) — 9

Анна Гарас (47) — 8

Дана Ясінська (287) — 8

Ярослав Леськів (133) — 7

Михайло Савків (57) — 6

Олена Словік (7) — 5

В. Літинський (341) — 5

Дмитро Чук (321) — 5

Анна Строт (151) — 5

Роман Припхан (399) — 5

Знимок не прислали: Юлія Ґуглик (259) — 7 чл., Григорій Клименко (182) — 6 чл., Ірена Пасєчник (248) — 5 чл.

Ще про відвідини провідників ОУЄБЦерков в ЗСА Українського Народного Союзу

Джерзі Сити, Н.Дж. (с.г.) — Як уже була згадка в щоденнику „Свобода", в п'ятницю, 25-го листопада ц.р., Головну Канцелярію УН Союзу і редакцію „Свободи" та „Українського Тижневика" відвідала делегація представників Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства на чолі з його головою пастором Олексою Гарбузюком.

У товаристві пастора Гарбузюка прибули члени Управи Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА, яке очолює новообраний голова пастор Ярослав Папроцький з Філядельфії. Крім згаданих пастора О. Гарбузюка і пастора Я. Папроцького, були ще пастори: Володимир Домашовець, заступник голови Об'єднання, мгр Дмитро Морійчук, секретар, інж. Михайло Якубових, касир, Павло Пасічник, заступник касира, та члени Управи пастори: д-р Богуслав Штурма і Володимир Савчук. Також був присутній пастор Овдій Хрипчук, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Молоді.

На світлині (зліва) сидять: пастор Ярослав Папроцький, голова Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА; Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу; пастор Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастор Володимир Домашовець, заступник голови ОУЄБЦерков в ЗСА; стоять (зліва): Степан Гавриш, головний організатор УНСоюзу, пастор д-р Богуслав Штурма, член Управи Об'єднання, пастор мгр Дмитро Марійчук, секретар ОУЄБЦерков в ЗСА, пастор Овдій Хрипчук, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Молоді, пастор Володимир Савчук, член Управи, пастор Павло Пасічник, заступник касира Об'єднання, пастор інж. Михайло Якубович, касир Об'єднання, і Володимир Сохан, головний секретар УНСоюзу.

Відвідини приміщень Головної Канцелярії УНСоюзу представниками Об'єднання відбулися на запрошення їх Екзекутивним Комітетом, а тому що якраз в днях 25-го, 26-го і 27-го листопада були заплановані

(Закінчення на стор. 4)

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

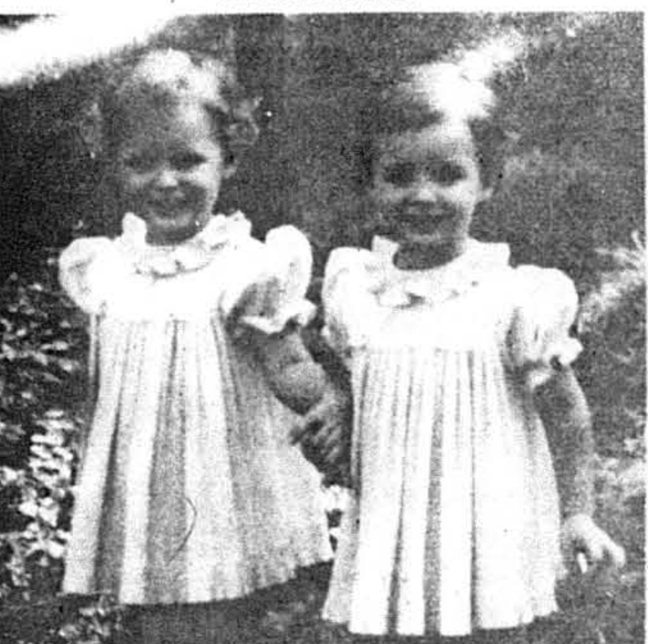
У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північноамериканському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Натапка й Валя Гуцкапо, діти Юрія та Олесі Гуцкапо, нові члени 458-го Відділу УНСоюзу в Гамілтоні, Канада, яких забезпечив в УНС дідо Степан Гуцкапо.

Орест, Оленка і Аріянна Домбчевські, нові члени 430-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії, для яких забезпечення в УНС купили бабуня і дідуньо Катерина і Микопа Штинь.

Ліда та Ляриса Бойчуки, донечки панства Марійки та Ореста Бойчуків із Лейк Джордж, Н.Й., нові члени 368-го Відділу УНСоюзу в Маямі, Фла. Лідусю та Ляриску вписали в члени УНС бабуся і дідусь Марія та Павло Гарматії. Панство Гарматії, знані зі жертвенности та працьовитости в нашій громаді, вписали в члени 368-го Відділу вже шість своїх внучків. Слава і честь їм!

Сенді Анна з братчиком Йонатаном Рийпюк, нові члени 95-го Відділу УНСоюзу Українських Євангеликів-Баптистів у Честері, Па., для яких забезпечення в УНС купили батьки Павло й Анна Рийпюки

Лорен Мелодія Гепнер, наймолодша членка 347-го Відділу УНСоюзу в Вайнленд, Н.Дж., для якої купили забезпечення в УНС дідуньо Александер і бабуня Френі Цапар.

Роберт Іван Цапар, новий член 347-го Відділу УНС в Вайнленд, Н.Дж. Забезпечення в УНСоюзі купили для свого внука дідо Александер і бабця Френі Цапар. Секретаркою 347-го Відділу УНС є п. Дарія Цапар.

Апексіс Анн Дитиняк, нова членка 245-го Відділу УНС в Трентоні, Н.Дж. Забезпечили свою внучку коледжовою грамотою бабуся Евгенія і дідусь Іван Дитиняки.

Богданна Олеся і Марко Денис Снігур, діти Богдана і Галини Снігурів, нові члени 437-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Забезпечили своїх внуків дідусь і бабця — інж. Ярослав і Марія Матковські.

Тимотій Тарас Грушкевич, син Володимира і Вікторії Грушкевичів, наймолодший член 183-го Відділу УНСоюзу в Дітройт, Миш. Вписали його до УНС бабця Ольга і дідусь Богдан Ґаховські, які є примірними союзовцями. Вони забезпечили союзовими грамотами четверо своїх дітей і двох внуків.

Мішел Марія Мартинишин, доня Івана і Донни Мартинишинів, нова членка 230-го Відділу УНСоюзу в Янгставн, Огайо. Забезпечила свою братанку тета Катя Анна Мартинишин.

Юрій Скиба, син Миколи й Емілії Скибів, новий член 353-го Відділу УНС в Ню Бранзвик, Н.Дж.

Мелісса Анна Хромяк, нова членка 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, яку обдарувапи союзовою грамотою дідуньо і бабуня Василь і Марія Хромяки. Ціпа їх родина є членами 173-го Відділу УНС — гарний приклад до наспідування.

ДВА КУЗЕНИ

Данило Володимир Ковальчук Роман М. Ковальчук

Наймолодший Данило В. Ковальчук і найстарший Роман М. Ковальчук — пластун, Гетьманський Скоб, студент 2-го року Дюк Університету (це його друга грамота, перша вже згрошевлена), яких у члени 368-го Відділу УНС в Маямі вписав дідусь, Михайло Ковальчук, довголітній секретар 239-го Відділу УНС. П. М. Ковальчук, шанований і високоцінений член маямської громади, подбав про те, що всі його семеро внуків є членами УНСоюзу. Приклад гідний до наспідування!

Марійка МкКапістер Граб, наймолодша членка 368-го Відділу УНСоюзу в Маямі, Фла. Свою першу внучку вписали до УНСоюзу члени 368-го Відділу, активні та шановані громадяни українського Маямі, панство інж. Омелян і Марія Граби. Мама маленької Марійки, Ірина МкКапістер-Граб є також членкою УНСоюзу.

Уляна Параскевія Федорійчук, наймолодша членка 162-го Відділу УНС в Філядельфії, для якої коледжову грамоту купила її бабця, Тамара Рац. Дідуньо малої Уляни, Дмитро Федорійчук є секретарем Гуцульського 162-го Відділу в Філядельфії.

Захарій Андрій Олдс, новий член 20-го Відділу УНСоюзу в Гемтремк, Миш., синочок Наталії М. і Давида Олдс. Забезпечили свого внука в УНС бабця і дідо Дарія і Любомир Курилко та Джорджіяна і Марвін Олдс.

Роман Іван Самокіш, новий член 194-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, яку вписали в члени УНС бабця Анастазія і дідусь Мирон Гірняки.

Михась Мартиненко, наймолодший член 245-го Відділу УНСоюзу в Трентоні, Н.Дж., которого записали до УНС бабуся Ольга і дідусь Михайло Мартиненко — секретар 245-го Відділу.

Йонатан Михайло Яніцький, новий член 316-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Забезпечив свого внука союзовою грамотою дідо Володимир Яніцький.

Дмитро Стадник, новий член 151-го Відділу УНС в Аллентавн, Па., якого вписала в члени бабця Марта Стадник.

Організаційні наради УНС у Дітройті

Заходами Управи Окружного Комітету в Дітройті, в неділю, 13-го листопада 1983 року відбулися Організаційні збори Округи УНСоюзу, до якої належать 20 відділів Мишиґену, північного Огайо та південного Онтеріо. Наради відбулися в авдиторії новонабутої будівлі для парафіяльних шкіл Непорочного Зачаття ПДМ в Сентер Лайні, на пеперферіях Дітройту.

У нарадах взяли участь представники, тобто голови, секретарі та конвенційні делегати 11 відділів та біля чотирьох десятків гостей-союзовців. Нарадами проводила Президія у складі: Роман Татарський, голова, Павло Дуда, почесний член Округи, Роман Лазарчук, секретар, та проф. Стефан Віхар, член.

Голова, відкривши наради, привітав д-ра Мирона Куропася, заступника головного предсідника УНС, який прибув на ці наради з Чикаго. Перша частина нарад була присвячена виключно організаційним справам. Цікавим своїм змістом звідомленням, базуючись на значенні УНСоюзу для нашої спільноти, а зокрема користях зі забезпечення його членства, голова Р. Татарський з'ясував приєднування нового членства в Окрузі на протязі біжучого року. До жовтня Округа виконала 55 відсотків наміченої квоти. Цей здобуток якраз покриває втрату членства в звітовому часі (через смертність та з інших причин). Головною причиною, що гамує організування нових членів, є масове безробіття в Дітройті, мабуть, найбільше в ЗСА. Безробіття найдошкульніше відбивається на молодих людях, які втратили працю й тому побіч іншого, не можуть оплачувати забезпечення своїх родин. Економічна ситуація тепер покращала й можна сподіватися, що до кінця року секретарі й інші активісти своєю активністю придбають відповідну кількість членів для осягнення наміченої квоти.

Запрошений до слова д-р Мирон Куропась говорив про сучасний стан нашої спільноти в ЗСА і Канаді, ролю та значення для неї Українського Народного Союзу, як найчисленнішої і найбагатшої установи. Насичену фактами та статистичними даними промову присутні прослухали з захопленням. Провідною думкою промови був сучаний етап переходу керми українського суспільного життя від старших до молодшої, здебільша тут народженої генерації. Це життєва конечність української спільноти, бо тільки таким чином ми зможемо вдержати українське зорганізоване суспільство не тільки в ЗСА, але в цілій діяспорі. На запитання, чому УНСоюз вийшов з УККА, він відповів, що УНСоюз послідовно придержується демократичних засад і на XIII Конгресі УККА оприділив себе до більшости крайових організацій, що вийшли з нарад Конгресу.

Про злуку Українського Народного Союзу з Українським Братським Союзом говорив проф. С.Віхар, колишній заступник головного предсідника УБСоюзу. З дотеперішних розмов та заходів обидвох Головних Екзекутив виходить, що ідея злуки обидвох союзів, хоч яка вона потрібна і, мабуть, неминуча, ще не дозріла. Зокрема серед членства УБСоюзу. Вона буде докладніше з'ясована й, мабуть, остаточно вирішена на його найближчій конвенції у 1985 році.

В дальшому ході нарад голова з'ясував пляни Управи Окружного Комітету на найближчий сезон. Передовсім мусимо докласти всіх зусиль, — сказав голова,— щоб здобути максимум нових членів до УНС. Поруч того, що Окружний Комітет бере жваву участь у всіх загальногромадських акціях Дітройту, заплянував він окрему імпрезу, а саме: святочне відзначення 90-ліття „Свободи" та УНСоюзу та 50-ліття „Українського тижневика" і чвертьсторіччя „Веселки". Відзначення матиме форму бенкету з вокально-розваговою частиною програми. Запляновано це відзначення на неділю, 25-го березня 1984 року, в авдиторії Українського Культурного Центру в Воррені, Миш. Із створеної раніше комісії зорганізовано Ювілейний комітет, у склад якого увійшли: Роман Татарський — голова, проф. Стефан Віхар — заступник, Роман Лазарчук — секретар, Ярослав Базюк — фінансовий референт, Василь Папіж — пресовий референт, Ольга Марущак, Стефанія Федик і Петро Залуга — члени. В міру потреби, склад Комітету може бути побільшений.

Перебіг нарад був наскрізь цікавий і діловий. У дискусії над порушеними справами промовляли: Михайло Бабій, Василь Лещук, Дмитро Кошильовський, Ольга Марущак, Василь Папіж, Павло Дуда, Роман Лазарчук, Петро Залуга й інші.

Безпосередньо по нарадах висвітлено два сеанси кольорового та звукового фільму „За стерном долі" продукції Славка Новицького з мистецькою розповіддю Джека Пеленса. Біля двох сотень учасників приглядалися з повною увагою фільмові й винесли про нього дуже гарні враження. В майбутньому його треба буде висвітлити в іншій частині міста для тих, що його не бачили, а тепер шкодують.

Увесь прибуток із добровільних датків передано на потреби шкіл парафії Непорочного Зачаття ПДМ, що вказує на Окружний Комітет УНС, якому не байдужа справа українського шкільництва.

Василь Папіж

Ще про відвідини...

(Продовження зі стор. 3)

наради Управи Об'єднання у Філядельфії, то користаючи з цієї нагоди, більшість пасторів, членів Управи, відбули поїздку до Джерзі Сити. Головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис був перешкоджений службовою поїздкою, тому дорогих гостей в імені Екзекутивного Комітету вітав головний секретар Володимир Сохан, а присутніми також були головний касир Уляна Дячук і головний організатор Степан Гавриш.

Гості оглянули приміщення канцелярій працівників відділів рекордового, фінансового і організаційного, а також адміністрацію й редакцію „Свободи" та „Українського Тижневика". Відтак у дружній розмові з згаданими членами Екзекутиви представники Об'єднання обмінялися думками про різні справи, при чому заторкнули і близький (в той час) IУ Конґрес СКВУ. Пастор Олекса Гарбузюк, речник делеґації, висловив подяку Екзекутивному Комітетові за запросини, гостинність та гарну співпрацю між Союзом і Об'єднанням

Якщо говорити про співпрацю УНСоюзу з Об'єднанням Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА, то вона сягає багатьох років взад. Ще 1967 року офіційну візиту Екзекутивному Комітетові склав тодішній голова Об'єднання пастор Павло Бартків у товаристві відомого науковця-письменника покійного пастора д-ра Левка Жабка-Потаповича. Присутнім у цій делеґації був також пастор Олекса Гарбузюк, який виконував у цей час обов'язки секретаря Об'єднання.

Про співпрацю УНСоюзу з українськими євангеликами-баптистами свідчить і те, що при їхніх церковних громадах є зорганізовані відділи УНСоюзу, як наприклад, у Чикаґо, Філядельфії, Нюарку, Честері і Торонто. Є надія, що в наступному 1984 році, в якому УНСоюз відзначатиме своє 90-річчя, мережа союзових відділів збільшиться при церквах-громадах наших українських євангеликів-баптистів.

Христос Родився

членам, прихильникам та всьому громадянству
Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року
бажає
Федеральна Кредитівка „Самопоміч"-Джерзі Сіті
"Selfreliance Federal Credit Union - Jersey City
558 Summit Ave.
Jersey City, N. J. 07306

З Різдвом Христовим і Новим Роком!

Ой, запояли три янголи,
В небо летючи,
Ой, страхнулась Діва Марія,
Христа держучи!

Ой не бійсь, не бійсь,
Діво Маріє, —
Це ж янгольський глас,
Приймай Дитя рожденноє
На руки при нас.

Ой, народився Ісус Христос
З Марії Діви,
Про це рекли ті янголи,
Що ввись летіли.

Із старовинної колядки

Веселих Свят!

НЕ ДЛЯ СЛАВИ.

Згідно з прийнятою традицією, замість писемних святочних побажань закупив я у Видавництві „Вільне Слово" 50 книжок проф. Штефана про св. п. о. Августина Волошина, президента Карпатської України, для наших священиків в Південній Америці, щоб їх читали, передумували та наслідували мученика за нашу Церкву і нарід. Це моя пожертва у пам'ять бл. п. Дружини Володимири.

У порозумінні з Владикою Славомиром з Юґославії закупив я 310 книжок для 10-ох парафіяльних бібліотек в Юґославії з Видавництва „Світло".

При цій нагоді бажаю всім людям доброї волі у цілій діяспорі Веселих і Щасливих Свят.

Д-р Микола Ценко з родиною

З СВЯТОМ РІЗДВА
НОВИМ РОКОМ
та СВЯТИМ ЙОРДАНОМ
Вп. Членам, Прихильникам та всій Українській Громаді
щирі побажання пересилає
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ в НЮАРКУ
734 Sanford Avenue
NEWARK, N.J. 07106
(201) 373-7839

Веселих Свят!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ
бажає Землякам та б. Жителям Дрогобицької Землі
Радісних Свят Христового Різдва
та Щасливого Нового Року!
При тому пригадуємо Дорогим Землякам наш заклик — надсилати матеріяли до 3-го тому нашого реґіонального Збірника „Дрогобиччина — Земля Івана Франка".
Христос Родився! *Славім Його!*
ЗА КОМІТЕТ
Інж. Володимир Осередчук, *голова*
Микола Курчак, *секретар*

САМОПОМІЧ — ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
SELFRELIANCE — FEDERAL CREDIT UNION

Веселих Свят Різдва Христового і Життєрадісного Нового Року

КАСА „САМОПОМІЧ" ДАЄ ВАМ ВСІ БАНКОВІ УСЛУГИ

ОЩАДНОСТІ	ПОЗИКИ
Звичайні ощадностеві конта	Особисті позики
Сертифікати	Позики на авта
Пенсійні конта IPA і КІЙО	Позики на направу домів
Маркет Шер конта	Відкритий кредит
Шер-дрефт конта (Шер-дрефт конта виконують ту саму функцію, що чекові, але також заробляють дивіденду)	Морґеджові позики
	Комерційні позики
	Студентські позики (За студентські позики відсотки платить держава)

NORTHWEST, 500 N. Cumberland Rd, Chicago, IL 60656
PALATINE, IL, 755 S. Benton St, Palatine, IL 60067
ADDISON, IL, 22 W 347 Army Trail Rd, Addison, IL
PALOS PARK, IL, 8410 W. 131st St, Palos Park, IL 60464
MUNSTER, IN, 8624 White Oak St, Munster, IN 46321

2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 (312) 489-0520

ОСЕЛЯ ОДВУ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛІГАЙТОНІ, Па.
вітає
усіх Членів Оселі, Симпатиків, Гостей і всіх Українців околиці Ню Йорку, Нюарку, Лігайтону, Філядельфії
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ та НОВИМ РОКОМ
та бажає багато щастя і здоров'я у 1983 р.
Управа Оселі

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та
НОВИМ РОКОМ
щиро вітаємо Українську Громаду, а зокрема своїх Клієнтів.

TRIDENT FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
РИЗУБ
767 Sanford Avenue ■ Newark, N.J. 07106
Tel.: 371-1120
Всестороння фінансова обслуга
FSLIC
ЩАДІТЬ і ПОЗИЧАЙТЕ У СВОЇЙ УСТАНОВІ!
Філія:
700 Sanford Avenue ■ Newark, N.J.
Tel.: 372-0303

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
всім Дорогим Покупцям, Друзям і Знайомим
бажають
МИХАЙЛО ПИЛИПЧАК
з ДРУЖИНОЮ і РОДИНОЮ
власники **УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСАРНІ**
"EUROPA"
527 Jersey Avenue — JERSEY CITY, N. J.
Tel.: HE 5-2221

З Різдвом Христовим і Новим Роком
Ієрархам і Духовенству Українських Церков, Проводам Українських Організацій, Товариств і Установ, всім своїм Членам та всій Українській Громаді
щирі побажання
пересилають
ДИРЕКЦІЯ і ПРАЦІВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЦІ
„ПЕВНІСТЬ"
ГОЛОВНЕ БЮРО:
SECURITY SAVINGS & LOAN ASS'N
932-936 North Western Avenue ■ Chicago, Ill. 60622
Phone: (312) 772-4500
ФІЛІЯ:
2166 Plum Grove Road ■ Rolling Meadows, Ill. 60008
Phone: (312) 991-9393

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ
STI scope travel inc
(201) 371-4004 — 845 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106

В різдвяний святочний час
Зголосіться Ви до нас,
Маєм тури на острови
Де погода є чудова,

А як любите лещата
То намовте маму й тата,
Щоб дарунок Вам зробили
І квитки у нас купили.

В лютім ідемо до Ріо,
Маєм тури в Україну,
А у червні, так на зміну,
Також проща до Фатіми.

Вишлемо Вас в кожний край,
Від Фльориди по Китай!!!

З Різдвом Христовим і Новим Роком
бажають ВЕСЕЛИХ СВЯТ Родині, Клієнтам і Знайомим
СОНЯ ГУРАЛЕЧКО — ОКСАНА ТРИТЯК
КВІТКА СЕМАНИШИН — МУШКА ХОДНОВСЬКА
та МАРІЙКА ГЕЛЬБІҐ з Родиною

Веселих Свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року
УСІМ УКРАЇНСЬКИМ УСТАНОВАМ ТА ВСІМ ПОКУПЦЯМ
— бажає —
УКРАЇНСЬКА М'ЯСАРНЯ
та
ХАРЧОВА КРАМНИЦЯ
B. L. B.
841 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N.J. Phone: EL 3-4689

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ і ПОКУПЦЯМ
найсердечніші поважання
Веселих Свят і Щасливого Нового Року
засилає
ІВАННА МАЗУРОК
з родиною
ВЛАСНИЦЯ КРАМНИЦЬ ЖІНОЧОГО ВЗУТТЯ
MYRA'S SHOES
5523 N. 5th Street ■ Philadelphia, Pa.

PALMYRA SHOES
115 E. Broad St. ■ Palmyra, N.J.

HATBORO SHOES
221 N. York Rd. ■ Hatboro, Pa.

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ"
в Ню Йорку
вітає
з Радісним Празником
ХРИСТОВОГО РІЗДВА
та
НОВОГО РОКУ
наших Рідних, що в неволі на Рідних Землях стрічають те Свято, та всю Українську Спільноту розсіяну по різних країнах вільного світу, зокрема Тих Усіх, що об'єднані під кооперативним прапором, змірають до розбудови господарського сектора — так важливого в житті кожного народу.

Дружній привіт для Тих, що стоять у проводі наших Українських Кооперативних Станиць, Краєвим Кооперативним Проводам — зокрема Централі Українських Кооператив в Америці, та нашій Світовій Централі — Українській Світовій Кооперативній Раді!

В ЄДНОСТІ — СИЛА!
В КООПЕРАЦІЇ — НАША БУДУЧЧИНА!
Христос Рождається! *Славім Його!*
ЗА ПРЕЗИДІЮ:
Адв. РОМАН ГУГЛЕВИЧ, *президент*
Д-р ІВАН ФЛИС, *секретар*

З нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
НОВОГО РОКУ
щиросердечні привітання і найкращі побажання Єпископатові, Духовенству, Монашим Чинам, всім вірним Українських Церков, Клієнтам, Родині, Працівникам, Приятелям та Знайомим
пересилає
ВІДОМА УКРАЇНСЬКА СТУДІЯ:
MAKARENKO STUDIO, INC.
344 Sommerville Place
Yonkers, New York 10703
Office: **(914) 423-5008** • Студія: **(914) 968-7673**
Яка виконує по-мистецьки декоративне розмалювання церков, малювання і реставрація ікон, плащаниць, іконостаси, вітражі.
Проєктування, оформлення і вставлення мозаїки та різні замовлення з мармуру.

Програма „занурювання" в українській мові і культурі для учителів української мови

Центр Українських Канадських Студій Манітобського університету і Манітобське міністерство освіти спонзорували Програму „занурювання" в українській мові і культурі для учителів-україністів У програмі працювали Відділ для продовжування освіти (Continuing Education Division) і факультет педагогіки Манітобського університету. Програма тривала місяць, від 4-го до 29-го липня, в Колегії св. Андрея на площі Манітобського університету. Це вперше велась така програма в Манітобському університеті.

Пряма ціль програми була поглибити знання розговірної української мови вчителів початкових, середніх і рідних шкіл Канади. Учасники програми слухали теж виклади про структуру української мови і про українську культуру в Канаді.

Викладалося три акредитовані університетські курси. Розговірну українську мову викладала Олександра Павловська, інструктор Центру Українських Канадських Студій; „Вступ до мовознавства" викладав д-р Едвард Бурштинський, ад'юнкт-професор мовознавства в Торонтонському університеті; д-р Богдан Климаш, професор-гість Центру, викладав „Український канадський фолкльор". Інструкторами методи навчання української мови були Віра Лабач, учителька середньої школи в Саскатуні і викладач української мови в Саскачеванському університеті; Юрій Жеребецький, мовний дорадник при Саскачеванському міністерстві освіти; й Іван Соколовський, мовний дорадник при Альбертському міністерстві освіти. Під час викладів вживалося виключно українську мову. Поміж собою учасники програми теж розмовляли по-українському.

Учасників у програмі було 31, переважно манітобські вчителі та студенти на факультеті педагогіки Манітобського університету. Були теж учасники з Альберти, з Британської Колюмбії і Квебеку. Усі студенти мусіли зареєструватися на цілу програму, але могли бути вільними слухачами на одному курсі, або й на всіх. Виклади тривали сім годин на день, від понеділка до п'ятниці. Не зважаючи на довгі години праці, і учасники і викладачі були одної думки не тільки про велику вартість програми, але й про потребу повторення її у близькому майбутньому.

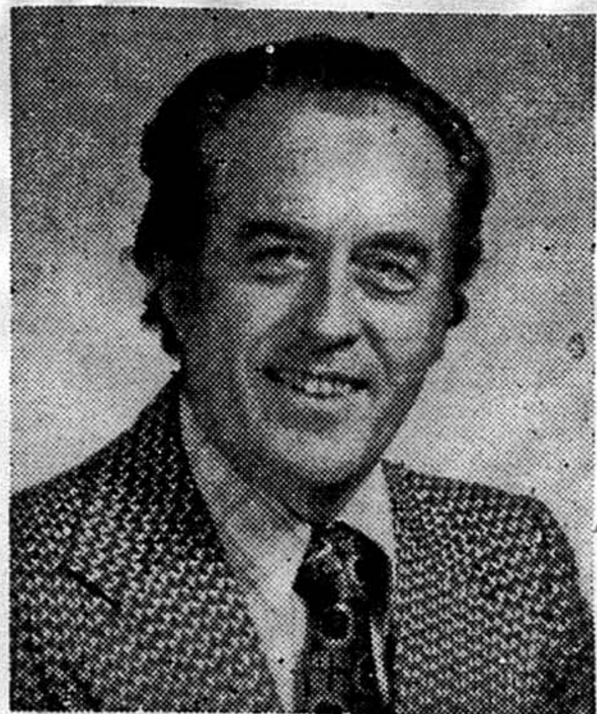
Учасники і викладачі Програми „занурювання" в українській мові і культурі для вчителів української мови.

Нагороди за найвищі оцінки в поодиноких курсах (книжки подаровані анонімно) виграли такі студенти: Федір Крайник—„Розговірна українська мова"; Роман Харук—„Вступ до мовознавства"; Галя Кукура—„Український канадський фолкльор".

Під час програми було дві доповіді. 8-го липня професор Юрій Макар, декан історичного факультету Чернівецького державного університету, говорив про середню і вищу освіту в Українській ССР. 15-го липня С. Гринюк, викладач у Центрі Українських Канадських Студій, говорила на тему „Шукання родового корівня".

Адміністративним координатором програми була добродійка Стефанія Юрківська, дорадник у справах української мови в Манітобському міністерстві освіти. Вона причинилась до того, що Міністерство освіти дало фінансову підтримку для програми і оплатило кошти впису для манітобських учителів. Участь д-ра Климаша у програмі була результатом дотації від міністерства держави для багатокультурности. Академічним координатором програми була д-р Наталя Апонюк, директор Центру Українських Канадських Студій.

Вечірка-прощання з В. Бойд-Борискевичем у Дітройті

Володимир Бойд-Борискевич

Родина Борискевичів відома в Дітройті й далеко поза ним від ранніх 1950-их років. Покійний вже Матвій сильно активізувався в союзовій та суспільно-громадській роботі до кінця свого життя. Його дружина Єлисавета досі, хоч в інших обставинах на Фльориді, не зважаючи на свій вік та здоров'я, запопадливо працює в парафіяльних та громадських організаціях. Як правило — здорове дерево родить здоровий овоч, так і їхній син „вічно молодий" Володимир Бойд-Борискевич пішов слідами своїх прикладних батьків. В Дітройті він широковідомий із суспільно-громадської праці, а союзовцям, зокрема конвенційним делегатам, з багатьох Конвенцій УНС, на яких В.Бойд-Борискевич працював у різних комісіях, а на 30-ій був заступником предсідника.

Хоч ще молодий віком, В. Бойд-Борискевич рішився перейти на емеритуру й переїхати на постійний побут на сонячну Фльориду. З того приводу Управа Окружного Комітету УНС влаштувала вечірку-зустріч найближчих союзово-громадський співпрацівників та приятелів В. Борискевичів. Зустріч-вечірка відбулася безпосередньо по організаційних нарадах УНС в неділю, 13-го листопада ц.р., у залі Українського Культурного Центру в Воррені, Миш.

Вечірку відкрив голова Окружного Комітету Роман Татарський, привітавши Володимира і Барбару Ольгу Борискевичів, членів Управи Окружного К-ту з дружинами, декількох членів родини та найближчих приятелів,членів 94-го Відділу УНС, для якого В.Бойд вложив цінного труду на протязі десятків років. В короткому слові з'ясував вклад праці В. Борискевича для УНСоюзу і громади, якою він здобув собі високу пошану. З його виїздом союзова громада втратить дуже активного діяча. Тож з правдивим жалем прощаємо цю загальношановану родину. Дальший провід вечірки перейняв Василь Папіж.

Коротким словом, підлитим дозою гумору, В.Папіж побажав Барбарі і Володимирові міцного здоров'я та многих літ життя. Грімким многоліттєм присутні привітали їх, виявляючи одночасно пошану та жаль з приводу виїзду. Після вечері В.Папіж в легкому жанрі розповів кільканадцять епізодів з життя родини Бойд-Борискевичів, зокрема його діяльність в 94-му Відділі УНС, Окружному Комітеті, Демократичному Клюбі та в громаді взагалі. Злібність та солідна праця поставила Володимира в ряди провідних діячів нашої громади. Дружина Барбара Ольга, хоч тут народжена українка, зуміла працювати в жіночих та громадських організаціях, а побіч того виховала 5-ох синів в українському дусі. В гостинному домі родини Борискевичів над хрустально чистим озером, далеко від рухливого Дітройту, збиралися не раз члени Управи Окружного Комітету УНС з дружинами, подібно як сьогодні, — говорив В.Папіж, — щоб на лоні чудової природи та при обильній гостинності цілої родини Борискевичів, пов'язати корисне з приємним. Тобто відбувати ділові наради та любуватися красою околиці та добросердечністю господарів.

Як вияв особливої пошани вручено Барбарі Олі ляльку-гуцула, а Володимирові–гуцулку, роботи Олени Папіж, як пам'ятки від Окружного Комітету та 94-го Відділу УНСоюзу.

Від тут народженої генерації, серед якої родина Борискевичів втішається особливою пошаною, промовляв проф. Стефан Віхар. Він підкреслив український патріотизм обидвоїх Борискевичів,Володимира і Барбари, вказав, що вони є справжнім зразком, гідним для наслідування іншим, тут народженим, що почуваються українцями. Всі ми горді за них. Жаль з приводу їхнього виїзду з Дітройту, але він вірить, що вони будуть корисні нашій спільноті на новому поселенні.

Під кінець промовляв В. Бойд-Борискевич. Не міг закрити свого зворушення з приводу наскрізь милої вечірки. Сказав, що на вирізнення його чи дружини не заслуговують, бо весь час, працюючи в громаді, він виконував те, що наказувало йому серце та почуття обов'язку супроти свого народу та громади. З глибини серця дякував всім, хто причинився до тої приємної зустрічі. Барбара Ольга додала, що на новому місці в Порт Шарльот, на сонячній Фльориді, буде вітати всіх, хто тільки загостить до їх дому, подібно,як це ділялося в минулих роках в Мишигені.

Побажанням щасливого переїзду та Божого благословення на новому поселенні закінчено цю прощальну вечірку.

Василь Папіж

У Сиракюзах померла колишня секретарка Естер Дидик-Андрусишин

Сиракюзи, Н.Й. — Тут в місцевому шпиталі 17-го жовтня ц.р. померла на 68 році життя колишня секретарка 317-го Відділу УНСоюзу. Покійна, будучи секретаркою відділу, була кількакратно делегаткою на Конвенції УНСоюзу, як також була активною в праці Окружного Комітету. Поза союзовою працею вона була активною в громаді, як також в церковному житті, де була довголітнім членом хору при УКЦеркві.

Св.п. Естер Андрусишин.

Покійна залишила в смутку мужа Стефана і сина Михайла з родиною та чисельну родину Дидиків і Андрусишиних.

Рочестерська Округа відбула свої наради

У неділю, 20-го листопада ц.р., відбулись тут у залі Українського Народного Дому оригінальні наради Рочестерської округи Українського Народного Союзу.

Збори відкрив і на бажання присутніх ними провадив голова Округи, а заразом і головний радний УНС Володимир Гавриляк. Перевіривши, чи є заступлені всі відділи, котрих є 10-ть, предсідник привітав всіх присутніх а саме: головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса, відділових урядників, союзовців і гостей, та представника від Братського Союзу, знаного на терені міста Рочестеру громадського і кооперативного діяча Василя Іванціва, і передав привіт від почесного голови Округи Константина Шевчука, як також представив нового фінансового секретаря 217-го Відділу Стефана Приймака. Потім він згадав, що Округа згубила двох союзових урядників, котрі померли, Теодор Кубарич, фінансовий секретар 217-го Відділу і союзовий, громадський, церковний і спортовий діяч, і Валентин Підлісний, касир 89-го Відділу. Він попрохав присутніх встати і хвилинною мовчанки вшанувати їх пам'ять, що присутні і виконали.

Предсідник подав порядок нарад, котрий на внесок Олекси Скібіцького і Василя Поповича прийнято без змін. Першим звітував голова Округи Володимир Гавриляк, представивши пророблену працю, що всі відділи співпрацюють, Округа як цілість має пошану і попертя від громадянства, доказом чого є те, що ми мали допомогу і співпрацю від усіх товариств, під час тривання Конвенції у 1982 році в нашім місті. Старанням Округи був спроваджений союзовий фільм „За стерном долі", котрий був висвітлений 27-го березня ц.р. Це була одна з успішних імпрез, публіки було понад 200 осіб, в тому багато молоді. Ми мали заплановані ще інші імпрези, але через незалежні від нас причини, ми їх відклали.

367-ий Відділ, голова Петро Дзюба, секретар Василь Попович, й інші члени Управи потрудились і відсвяткували 70-літній ювілей нового Відділу, котрий пройшов дуже успішно.

Щодо організаційних справ, то Округа здобула 67 членів, і як завжди 316-ий Відділ веде перед, і заапелював до інших відділів, котрі мало активні, щоб вони пожвавили працю.

Закінчивши звіт, предсідник попросив до слова головного представника УНСоюза д-ра Івана Флиса, котрий за одним заходом відбув дві імпрези — в суботу був присутній на 70-літньому ювілею 367-го Відділу, а в неділю — на Окружних зборах. Головний предсідник передав всім присутнім привіт від Головної Екзекутиви УНС, а потім поінформував всіх про союзові справи. Торкаючись місцевої Округи, він дав признання за проблену працю, закликав, щоб і далі працювали для росту Союзу, та найголовніше, щоб приєднували членів; потім пояснив нові роди поліс УНС. Подякувавши за увагу, головний предсідник закінчив доповідь.

Предсідник Округи відкрив дискусію, в котрій взяли участь відділові урядники і гості: Василь Попович, С.Приймак, Олекса Скібіцький, Мері Сверида, Петро Дзюба, Д. Пристай, Михайло Король, Василь Іванців, Петро Стадник і Михайло Малинівський.

Дискутанти запитували про „Свободу", організовання членів, про „Український Тижневик", календарі. Найбільше цікавили присутніх поліси, на котрі є знижка. На всі запитання відповідав головний предсідник і давав всі інформації. Тому що було багато людей,які ставили питання, головний предсідник заявив, що варто тут провести секретарський курс. На запитання предсідника Округи, хто бажає пройти такий курс, зголосилось 15 осіб. Постановлено, щоб у найближчому майбутньому відбути курс, при допомозі Головної Канцелярії УНС. Було ще декілька запитів і внесків.

Предсідник Округи подякував за участь і попросив всіх на перекуску, котру приготовила секретарка 343-го Відділу Мері Сверида, та закрив збори. Під час перекуски присутні ще довго гуторили на тему союзових справ.

Викладання...

(Закінчення зі ст. 2)

дицийні вправи питання-відповідь, але й інсценізації, імпровізації, різні мовні гри тощо. Основою навчання є спеціяльно складені вправи та граматичні пояснення. До всіх вправ є „ключ", тобто відповіді — студент не потребує допомоги вчителя на кожнім кроці. До кожного розділу існує самоперевірка. Якщо студент бачить, що засвоїв матеріял (80 відсотків відповідей мусить бути правильні), він працює доки не осягне бажаних результатів. Те саме стосується іспитів: тільки осягнувши задовільний мінімум „Б плюс" (80 відсотків) студент може розпочати новий розділ. Таким чином, кожний студент іде своїм темпом залежно від здібностей і часу.

Наскільки нам відомо, цієї методи ще не було застосовано до навчання української мови. Восени 1983-го учбового року на „Індивідуалізований курс української мови" при Мичиґенському університеті записалося шестеро студентів. Викладач зустрічається з кожним раз в тиждень для переведення іспитів (дехто приходить двічі). Оскільки домашніх завдань немає, то витрата часу з боку вчителя мінімальна (для дуже зайнятих вчителів складено навіть „ключ" до всіх іспитів). Заохочення студентів вище звичайного і успіх є теж. Для пожвавлення навчання і для більшої практики вживання мови раз на тиждень усі зустрічаються і проводять спільні гри, вправи, вивчають пісні тощо.

Гадаємо, що ця метода і матеріяли розроблені для нього викличуть зацікавлення вчителів. У грудні 1983 року в Ню Йорку відбудеться конференція славістів, під час якої про індивідуалізовану методу говоритиме голова проєкту проф. Леон Тварог з Огайського університету. Всіх зацікавлених просимо звертатися на подану нижче адресу (це запрошення торкається тільки вчителів та викладачів університетів).

NEH Project in Individualized Instruction, c/o Dr. Leon Twarog, 344 Dulles Hall, Ohio State University, Columbus, Ohio, 43210.

Подвійна річниця Д. Донцова

День 20-го листопада ц.р. залишиться надовго в пам'яті громадян невелєкої української громади в Озон Парку, Н. Й. В той день 51-ий Відділ ООЧСУ в цьому місті святочно обходив небуденну річницю, а саме: 100-ліття народження та 10-ліття смерти великого мислителя д-ра Дмитра Донцова.

По Службі Божій у 10-ій годині ранку місцевий парох о. крилошанин Л. Мудрий відслужив заупокійну панахиду, після якої зібрані перейшли до церковної залі, в якій відбулося святочне відзначення пам'яті того, хто все своє життя віддав на службу своїй батьківщині.

Свято відкрив голова Відділу Б. Кармелюк, вітаючи о. Л. Мудрого, представників місцевих організацій та всіх присутніх на залі. Він подав, що наша організація відзначує підвійну річницю народження великого мислителя українського націоналізму д-ра Д. Донцова — соту річницю народження і десяту річницю його смерти. Вшановуємо сьогодні пам'ять того великого сина нашого народу, що ціле своє життя працював і посвячував для однієї ідеї — здобуття незалежности для свого українського народу. Він був воїном пера, тому воював своїми писаннями, за що зазнав переслідування від всіх займанців нашої країни. Він перейшов царські арешти і був змушений після другого ув'язнення втікати за кордон. Довгий час перебував на терені Австрії, де у Відні закінчив австрійський університет, отримавши докторат. Він був великим прихильником української молоді, бо знав, що тільки вона зможе причинитися до успішного закінчення неволі нашого народу.

Д. Донцов стояв осторонь всіх угруповань, бо уважав, що таким чином він зможе більше спричинитися до добра батьківщини. Потім Б. Кармелюк попрохав до слова М. Білейчука, який прорецитував поему „Голосіння", що її з приводу смерти д-ра Д.Донцова написав К. Скитальник. Після цього Б. Кармелюк попросив до святочного слова довголітнього голову осередку СУМ в Ню Йорку і члена Крайової Управи СУМ К. Василика.

Промовець, відомий вже в нашій громаді як добрий доповідач і цим разом не завів, та виголосив добре опрацьований реферат, в якому охопив життєпис і діяльність д-ра Д.Донцова та його участь у громадському і політичному житті. Родина Д. Донцова переселилась зі Слободянщини у Таврію та поселилася у містечку Мелітопіль. Там Донцов закінчив своє середньошкільне виховання і там же померли його батько і мати. В його молодечих літах заопікувався ним його стрийко, що вислав його на студії в Петербург, і тут молодий Д. Донцов мав змогу запізнатися з українською літературою та з провідними людьми українського походження.

Ціхувала його незвичайна працьовитість, довгими днями і вечорами просиджував молодий Донцов в університетській бібліотеці, там він зібрав добрі запаси того знання, що стало опісля основою його виразно національного світогляду. Завдяки його працьовитости він скоро запізнався не лише із творами українських клясиків наддніпрянщини, але також і західньої України. Поза своїми студіями д-р Д. Донцов знаходив час і на товариське життя в Петербурзі та вибився на першорядного бесідника-промовця і політика.

В тих часах петербурзького життя молодий Донцов став членом УСДРП. У 1905 році це угруповання улаштувало віче в університетському терені, на якому промовляв молодий Донцов і це було причиною його арешту царською владою.

З Петербургу його перекинули до Києва, де мав відбутися політичний процес, та воєнні події 1905 року перервали арешт і всі ув'язнені були звільнені без процесу.

У другому ув'язненні не пішло легко. Донцов захворів і лише порука його брата допомогла йому покинути ув'язнення. І тоді Донцов, рятуючись від наступного ув'язнення, утік на терен, що був під владою Австрії (Галичина) і там перебував до розвалу царської імперії і великої української революції. По програній українській війни Донцов врятувався від большевицького ув'язнення і поселився настало у Львові та посвятився журналістичній ділянці. З під його пера вийшло багато праць, в яких він унагляднює свій світогляд чинного націоналізму. Це і знайшло багато прихильників для Донцова, але рівнож і багато неприятелів. Та Донцов не переймався цим, бо він уважав, що народ складається не лише з цінних одиниць, але також із опортуністів. На Донцова звернули увагу всі, не лише приятелі, али й вороги. Щоб унагляднити це промовець цитував російського письменника Малюкова: „я скажу вам, бійтеся його, якщо ви будете продовжувати вашу політику, Донцови будуть числитися не одиницями і не десятками, а сотнями, тисячами і мільйонами."

Перед Другою світовою війною у 1939 році польський уряд інтернував Д.Донцова у Березі Картузській, з якої звільнився після розпаду Польщі. Коли почалася окупація Західньої України большевицькими військами Д.Донцов скитався по різних країнах і, врешті, осів в Монтреалі, Канада, і по можливості своїх сил і на далі віддався журналістичній праці. Він перевидав деякі свої праці та викладав українську літературу в Монтреальському університеті.

Дожив Д. Донцов поважного віку, 90-ть літ, помер в Монтреалі в 1973 році. Похоронено його з великим почестями на цвинтарі-пам'ятнику в Бавнд Бруку.

Свято закінчено відспіванням „Не пора".

Сцена була гарно удекорована, видніли написи „100 річчя народин і 10-річчя смерти" та портрет покійного Д.Донцова, за що належиться подяка господарському референтові М. Новосадові.

М. Білейчук

Виставка українських видань у баварській бібліотеці

Після стабілізації відносин в повоєнній Німеччині, зокрема після покращання господарського положення („німецьке господарське чудо"), сталася в 1962 році, з українського погляду, важлива подія, яка засадничо заважила на дальшому розвитку наших наукових установ. В тому році засновано Товариство Сприяння Українській Науці, яке об'єднало три наші традиційні установи: Наукове Товариство ім. Шевченка, Український Вільний Університет та Український Технічно-Господарський Інститут. Напочатку були призначені для них поважні дотації, які дали змогу: відновити авдиторне навчання в УВУ; скріпити дослідницьку працю поодиноких наших вчених, для яких були передбачені стипендії; відбувати частіші академічні вечори для ширшої авдиторії в розумінні університету для поповнення знань фахово працюючих громадян; управильнити видавничу діяльність.

Окремо треба згадати, що структура була так задумана, що вона автоматично поглиблювала співдію українських дослідників із німецькими колегам. Згодом ця співдія настільки поширилася, зокрема стараннями УВУ, що влаштовувано міжнародні зустрічі (вечори, наукові сесії чи конференції). Пізніше присвячено ще чимало уваги мистецьким виставкам, здебільшого завдяки окремим меценатам.

Щоправда, допомога не тривала довго на рівні початкової суми, головно у зв'язку зі зміною напрямних німецької зовнішньої політики, зумовленої перемогою течії, зорієнтованої на „нормалізацію" у відношенні до східнього бльоку (на переломі 1960-их і 1970-их років). До того часу, проте, самі наші установи настільки скріпилися, що змогли зменшені дотації заступити збільшенням „власних фондів", тобто допомог від власної суспільности, що, зо-

(Продовження на ст. 8)

Має бути...

(Закінчення зі ст. 2)

кого голокосту. Треба встановити дві-три вивіновані позиції наукових співробітників із спеціяльністю — Український голокост.

В обіжному листі ФКУ Українського Гарварду повідомляє, що вже заложено фундамент спеціяльного фонду, який має дати підставу і нерушиму фінансову базу для широкого розгорнення в Гарвардському Університеті студій україністики в ділянці суспільно-політичних наук, історії найновіших часів із належним документуванням мучеництва України. Ця ділянка стане одним з найважливіших аспектів майбутньої діяльности УНІГУ.

Вже в травні 1983 року передано рекордовому секретарю Гарварду першу „рату" на фонд українського постійного Endowed Fellowship для суспільно-політичних наук. Мриться про затруднення таких фахівців як д-р Мейс. Отже є задум, є перший крок, є вже ясно накреслений плян. Залишається створити потрібний фонд. Потрібно бодай 500-600,000 долярів. Досі зібрали лише одну п'яту частину.

Так виглядає інформація ФКУ. Сумно, дуже сумно! Бажають бодай 500-600 тисяч, тобто менше ніж в два рази, як має пересічна парафія українських церков того ще не мають.

Але ми глибоко переконані, що українське суспільство усвідомить, що не можна вшанування жертв і протест проти злочинця обмежити лише панахидами, громадськими вічами і маніфестаціями з промовами політиків. Усе це є лише пропаганда на коротку мету. До певної міри є аморальним згадувати національні трагедії і їх жертви лише в часі їх круглих роковин. Національне сумління вимагає, щоб ми ніколи не забули і не простили злочину Москви. Потрібне постійне викривання і плямування злочинця. І сьогодні до певної міри є догідні умови і час використати масове піднесення, щоб посилити раціональні способи боротьби за самобутність українського народу.

Отже, щоб „справа голоду 1932-33 років стала тривалою турботою української суспільности, щоб трагедія не була забута", щоб посилювалась боротьба проти злочинів московського імперіялізму — необхідно активно підтримати новостворений політично-соціяльний фонд при УНІГУ, який забезпечить дослідну працю науковців над проблемами Українського голокосту.

Українці Рочестеру, які їздили 2-го жовтня до Вашінгтону усвідомили потребу документації і поважних видань про Український голокост і вирішили вислати до УНІГУ 501 долярів, які залишились від заощаджень у час поїздки. Д-р Ю. Крижанівський в пам'ять свого батька жертвує на вищезгаданий фонд 1,000 долярів. Подружжя Руснаки висилають чергові 1,000 долярів до попередніх 13,000 долярів. Інше подружжя декларує в пам'ять свого батька 100 долярів. Хочеться вірити, що немейше, як всі ті, що брали участь у пошані жертв Великого голоду в Україні, всі ті хто бажає допомогти дальшій обороні українського народу, хто не хоче забути і простити злочинів Москви — допоможуть створити суспільно-політичний фонд УНІГУ. Продовжимо гідно наші змагання! Даймо кожен по своїй спроможності і праці українського „Яд-Вашем" буде забезпечена. Хто може — зробіть зараз.

Пожертви відтягаються з податку. Чек виписувати на Ukrainian Studies Fund (Famine). Висилати на адресу Ukrainian Studies Fund 15-81-83 Massachusetts Ave. Cambridge, Mass. 02138

КАМУФЛЯЖЕВІ УНІФОРМИ морської піхоти, які можна бачити на екранах телевізорів під час показування новин, постійно підпадають під критику частини вояцтва і старшинського складу в Корпусі морської піхоти, бо вони дуже тяжкі й гарячі для тих, хто їх мусить носити. Цю справу розглядають відповідні чинники, але, не зважаючи на це, морська піхота замовила все таки велику кількість таких уніформ на суму 400 мільйонів долярів. Найбільша критика невигідної цієї уніформи прийшла від тих морських піхотинців, які брали участь у десанті на Гренаду.

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ цивільного летунства вирішила залишити свій різкий засуд Совєтського Союзу за його зістрілення південнокорейського пасажирського літака 1-го вересня цього року і загибелі при тому 269 осіб. Проєкт заяви був підготовлений спеціяльною комісією, яка представляє летунську організацію 152 країн світу. Ця комісія засідала в канадському місті Монтреалю і після розгляду совєтських оправдань повністю відкинула їх.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 20-го грудня 1983 р. відійшла від нас у Вічність

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮСТИНА ГОЛОВЧАК

з дому БЛЕНДЕЙ

ПАРАСТАС у вівторок, 27-го грудня 1983 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Kutch Funeral Home, 215 Grand Street, Trenton, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 28-го грудня 1983 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Йосафата при 1195 Dutz Avenue в Трентоні, Н. Дж., а відтак на український католицький цвинтар Преч. Діви Марії у Факс Чейс, Па.

Горем прибиті:

дочка — МАРІЯ ФЛЮНТ з мужем ТЕОДОРОМ
дочка — СОФІЯ ДЗІНДЗЮРА з мужем ІВАНОМ
син — МИКОЛА з дружиною ТЕОДОЗІЄЮ
син — ЮЛІЯН з дружиною ОЛЕНОЮ
синова — АННА
племінник — ВАСИЛЬ ГОЛОВЧАК з дружиною РОЗАЛІЄЮ
внуки:
ХРИСТИНА ГІҐІНС з мужем ВАСИЛЕМ
РОМАН ГОЛОВЧАК
СОФІЯ ШУЛАК з мужем МИХАЙЛОМ
МИРОН І НАТАЛКА ДЖІНДЗЮРА
ЮРІЙ ФЛЮНТ
МАРКО, ХРИСТИНА, ДАРКА, ОЛЕКСАНДРА, КАТРУСЯ, РОКСОЛЯНА, МИХАЙЛО, АНДРІЙ, МИРОН І ЛЕСЯ ГОЛОВЧАКИ
правнуки — ТАНЯ, МИХАЙЛО І ПАВЛО ШУЛАК
Ближча і дальша Родина в Україні, Канаді й Америці

Замість квітів на могилу, Родина просить жертвувати на Патріярший Фонд Т-ва Св. Софія та інші добродійні цілі.

У ВІДОМІЙ ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ програмі „Династія" на мережі Ей-Бі-Сі в середу, 28-го грудня, поруч з колишнім президентом Джералдом Фордом, виступатиме також його дружина Бетті і його приятель д-р Генрі Кіссінджер. Всі вони дістануть невеличку платню за свої ролі — тільки по 330 долярів. Зате охорона, яка складається з чотирьох або більше таємних охоронців для кожного колишнього президента (якщо подорож включає ночівлю поза домом, тоді іде з колишнім президентом 12 охоронців), коштуватиме платникам податків неймовірно високі суми. Охороняють не тільки колишніх президентів і їхніх жінок і дітей, а також і д-ра Г. Кіссінджера, колишнього дорадника в справах державної безпеки і державного секретаря за часів президентури Форда, для чого було спеціяльно ухвалено закон у Конгресі, бо інших того самого рівня державних мужів ніхто на державні кошти не охороняє. Для д-ра Кіссінджера було зроблено виключення з цього правила з огляду на те, що на нього чигає небезпека з боку арабських терористів, бо він жидівського походження. Охорона цілого гурту колишніх президентів і їхніх родин річно коштує платникам податків понад 13 мільйонів долярів і більше.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 30-го грудня 1983 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1983 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу виспати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1983 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

Виставка...

(Закінчення зі стор. 7)

крема за океаном, зуміла запевнити для себе тривкі бази.

Розгорнена праця, зокрема міжнародні зустрічі, спричинилася до зросту престижу цілого Товариства та об'єднаних в ньому установ.

Тому 20-ліття Товариства дало добру нагоду, щоб виступити перед ширшим загалом; в цьому була однозгідність думок Відділу Товариства (що складався із представників трьох складових Інституцій), та й Кураторії, складеної із представників трьох баварських та одного федерального міністерств.

Справді, 3-го грудня 1982 року організовано в Баварській Академії Наук окремий святковий вечір під патронатом баварського прем'єр-міністра д-ра Йозефа Штравса, і за активною участю колишнього довголітнього ректора німецького університету у Мюнхені, проф. д-ра Н. Льобковіча. Для видання окремого пропам'ятного репрезентативного видання приділено окрему допомогу від федерального уряду для утривалення спогаду про ювілей

Запляновано й видано мистецький альбом, присвячений творчості Галини Мазепи, який діждався вже дуже добрих рецензій. Врешті, на закінчення передбачено виставку видань всіх трьох установ, як своєрідний підсумок діяльности. Термін відкриття виставки був заздалегідь передбачений на 2-го листопада 1983 року, і тому можна було добитися, щоб виставка відбулася у репрезентативних приміщеннях баварської державної бібліотеки, при чому на виставку призначено великий „гол" перед входом до читальні, так що виставки оглянуть тисячі відвідувачів.

Для належної підготови виставки постав окремий Комітет, в який увійшли проф. д-р Г. Васькович — голова Товариства; д-р А. Фіголь — представник НТШ, та голова Наукової Ради Товариства Сприяння проф. д-р В. Янів. Коли д-р Фіголь мав безпосередній зв'язок із дирекцією бібліотеки й перейняв відповідальність за саму виставку. Проф. Васькович зайнявся виданням каталогів і друків, а проф. д-р В. Янів утримував зв'язок із представниками міністерств. Протекторат над виставкою взяв на себе баварський міністер освіти й віровизнань, проф. д-р Ганс Маєр, що й написав відповідне привітання.

Звичайно, зібрання понад 500 томів книжок від трьох установ і їх відповідне упорядкування вимагало довшої (і дуже систематичної) підготови, якою зайнявся підкомітет у складі: д-ра В. Маруняка, головного секретаря УВУ, І. Корестіля, НТШ, і доцента інж. Г. Комаринського, УТГІ, що у дружній співпраці усіх членів сумлінно вив'язався із своїх завдань. Книжки укладено в окремих, добре бережених ґабльотах понад 20, що уможливило добрий розподіл видань за інституціями і естетичне розміщення видань. Окрему ґабльоту присвячено енциклопедіям українознавства, українській та англомовній, мистецьким альбомам та зошитам УВУ, етнографічній карті Галичини із статистичними таблицями, що саме появилися із дуже позитивним вступом німецького професора Штадтмюллера, та багато ілюстрованим виданням самого Товариства, які протягом 20 років розвинулися за редакцією проф. Г. Васьковича із малого інформативного листка „Міттайлюнген" із 28—40 сторінками, до поважних „Річників Українознавства" у німецькій мові із 300—400 сторінками річно. Видання УВУ були виставлені під відомою емблемою УВУ „Мінерва", а під нею був портрет першого ректора-основника УВУ проф. д-ра О. Колесси, а далі — таблиць всіх дотеперішніх ректорів УВУ уклад д-ра УВУ Р. Голіята. Цю стінну декорацію доповнювали великі карти України та Галичини.

Відкриття відбулося поважно й урочисто при участі добірної і численної публіки. З українського боку були, між іншими, Преосвящений Владика Платон, президент УНР М. Лівицький, президент ЦПУЕН мгр А. Мельник. Треба відзначити, що з боку Кураторії прийшли всі її члени, з яких старший міністерський радник з державної канцелярії офіційно репрезентував уряд. Заля була виповнена.

Програмою керував д-р А. Фіголь. Першим промовив директор баварської бібліотеки д-р Франц Георг Кальтвассер, який накреслив значення виставки у діяльності бібліотеки, на тлі характеристики українського відділу у бібліотеці. В. Янів мав вступну доповідь „Свобода для миру, мир для свободи", в якій вказав на основні завдання українських наукових установ в екзилі й на історичному тлі з'ясував значення публікацій. Приймаючи участь у різних „пан-европейських" з'їздах, вказав він на функцію українських наукових установ у духовому об'єднанні Европи.

Привіт протектора читав представник уряду радник д-р Г. Вакербавер із баварської державної канцелярії. Після усного привітання мгра А. Мельника від Центрального Представництва Української Еміґрації у Німеччині були ще письмові привіти від голови Міжнародної Пан-европейської унії архикнязя Оттона Габсбурга; голови Пан-европейської унії в Німеччині (колишнього баварського прем'єра-міністра А. Гоппеля, посадника Мюнхену Е. Кіселя, єпископа-помічника мюнхенсько-фрайзінґської дієцезії владики Тевеса, як також від чеських колег, що в їх імені листа написав проф. Кратохвіль.

Перед переходом до залі із виставленими книжками всі присутні отримали дбайливо виданий каталог, підготовлений редакцією „Річника", при чому до точної появи каталогу у великій мірі спричинився технічний директор друкарні Пашник. До речі, каталог, що подає на 111 сторінках 679 назв видань, є одною із важливіших бібліографічних публікацій, необхідною для історі усіх інституцій Товариства Сприяння, і також взагалі для історії української еміґрації. В ньому є також короткі інформації про всі установи, що брали участь у виставці. Рівночасно із каталогом була роздана раніше видана інформаційна брошура про УВУ німецькою мовою.

Гості з великим зацікавленням оглядали всі експонати. Сама виставка тривала до 22-го листопада.

Останні видання УВУ й каталог виставки були символічно передані до бібліотеки директорові Кальтвассерові з побажанням, щоб український відділ у цій бібліотеці належав до найпрезентативніших у західньому світі. До речі, було б побажаним, щоб баварська державна бібліотека видала окремий каталог „україніки", яку має у себе, і щоб за нею пішли й інші великі бібліотеки. Сам каталог виставки повинні б замовити всі наші бібліотекарі для себе, щоб на підставі його можна було відповідно доповнити „україніку" всіх бібліотек, до якої маємо доступ.

Сам факт виставки в одній з найрепрезентативніших бібліотек у Німеччині був незаперечно світлим променем в житті української громади у Мюнхені, і переконливим звітом з кількох десятиріч нашої діяльности у цій країні для наших господарів. Виставка повинна бути також стимулом до подібних починів у інших країнах нашого поселення у діяспорі, бо зібрані книжки голосніше й переконливіше говорять, ніж найкращі доповіді, вони ж бо є наявним свідоцтвом що ми зробили і наскільки виповнили свій обов'язок супроти батьківщини і земляків, примушених до мовчання.

Я. В.

Другий з'їзд колишніх студентів Ґрацу і Леобену

Цим разом було інакше, ніж під час Першого з'їзду, восени 1977 року, коли дощ лив немилосердно три дні, псуючи дещо настрій. 29-го і 30-го жовтня ц. р., під час Другого з'їзду на „Союзівці" погода була чудова, хоч холоднувата. Дерева були вбрані в чудове червоножовтаво-бронзове листя. Це були дійсно чудові два дні, субота і неділя, „золотої осени". Однак, учасників було куди менше.

З'їзд почався о год. 3.30 по полудні у суботу офіційними сходинами, на яких проведено основну роботу. З'їздом проводила вибрана президія: інж. Іван Турянський — голова, М. Мартинюк — містоголова й О. Порохняк — секретарка. Вшанувавши хвилиною мовчанки померлих друзів і подруг, колишніх студентів університету і політехніки в Ґрацу і гірничої технічної школи в Леобені, приступлено до обговорення біжучих справ. Вирішено продовжувати працю Товариства і відбути наступний з'їзд або на другий рік в Торонто, або за три роки, якщо перший плян не вдасться, в Чикаґо, або на „Союзівці", залежно від того, як вирішить членство.

Перевибрано управу у такому складі: інж. І. Турянський — голова, О. Порохняк — секретарка; М. Мартинюк — фінансова референтка, інж. Л. Калинич — містоголова; інж. Р. Запутович і д-р М. Чировский — члени управи; д-р Р. Цурковський — представник на Торонто, і д-р І. Мізь — представник на Чикаґо.

Широко обговорено справу видання пропам'ятної книги „Українські Ґрац і Леобен", яка віддзеркалюватиме минуле українського студентского життя на чужині; його красу, його труднощі і вірність батьківщині. Труднощі її видання зосереджуються у недостачі фондів. Однак, з'їзд і його рішення та збірки, мабуть, ці труднощі вже усунули.

З'їзд листовно апелюватиме до всіх колишніх студентів високих шкіл названих осередків, щоб вони вплатили на друк додатково аж до суми 100 долярів. Частину цієї суми багато членів вже давно склали, тому фінансовий тягар не є аж надто великий. Крім цього, деякі колеґи деклярували більші суми як, наприклад, С. Карваш, який зголосив на видання книжки 600 долярів. Пізніше переведена льотерія на знимки із Пропам'ятної Книги Т-ва „Січ" в Ґрацу від 1895 року, заініційована д-ром Р. Цурковским, принесла 240 дол. Видання книги виноситиме біля 3,900 дол. Вартість публікації зосерджуватиметься у тому, що таки книг з такою тематикою в нас майже немає. Такі осередки українського студентського життя поза межами України як Відень, Берлін, Прага і Данціґ, небагато дали у цьому відношенні.

Книга матиме понад 150 сторінок з численними знімками з минулого. Поодинокі статті, написані у різний час, як слід відбивають побут „ґрацерів" і „леобенців".

У дискусії над виданням книги взяли участь М. Мартинюк, д-р Р. Цуровський, інж. А. Сумик, інж. І. Турянський, інж. Б. (Джек) Яців, д-р М. Чировський, інж. Л. Калинич, п-і Мізь, інж. Р. Запутович й інші.

Продискутовано також можливість уфундування товариством однієї стипендії на студії медицини в університеті в Ґраці. Д-р Р. Цурковський і д-р М. Чировський мають зайнятися цією справою. Довше обговорювалась справа Пропам'ятної Книги УСТ „Січ". Книга є трьох томах. Їх переслано з Ґрацу до ЗСА у 1977 році. Тепер Управа „Січі" їх домагається назад. Але, беручи до уваги, що сьогодні „Січ" в Ґрацу майже неактивна, і що там втратилися книги протоколів, деякі люди на зборах пропонували, щоб такий важливий матеріял радше десь безпечно здепонувати у архіві НТШ або Гарварду.

Заля „Веселки", в якій проведено сходини, де від 5-ої год. подавали напитки і перекуски, а в 7-ій год. був святочний обід, мистецька частина і згодом вночі — забава, була прикрашена мистецькими творами малярства і архітектурних проєктів мистців: А. Лисак, відомої малярки з Канади, Л. Мартинюк, малярки з ЗСА, доні колишніх українських „ґрацерів" і відомого архітекта, що зробив проєкт церкви на „Союзівці" Р. Жука. Виставка мистецтва знаменито вплинула на культурну атмосферу з'їзду.

Коктейл пройшов у приємній товариській гутірці учасників. Обід був переплетений багатою програмою. Господарем обіду був інж. Л. Калинич. Д-р інж. С. Тисовський розповів учасникам про життя українських студентів у Леобені, про тамошні умовини та звичаї, ілюстровані прозірками.

Він у минулому році відвідав Гірничу Академію в Леобені і одержав диплом у 50-річчя своєї промоції. Д-р Р. Цурковський поділився споминами про перебування „ґрацерів" у підкарпатському леґіоні і леґіоні Ролянд. Інж. Запутович висвітлював на екрані знімки і частину мікрофільму із „Пропам'ятної Книги Т-ва „Січ".

Господар вечора прочитав привіти від ректорів високих шкіл Ґрацу і Леобену, від Управи Студентського Т-ва „Січ" і від колеґи К. Копачинського з Каліфорнії, який переслав п'ятдесят долярів на видання вищезгаданої книжки. Столи під час обіду роїлися від знімок і книжечок про Ґрац і Стирію, що їх переслала М. Яролін із туристичного ґрацерського бюра. Вона також переслала багато афіш, якими удекоровано залю і які пригадували „ґрацерам" Австрію і молодість.

Після святочного обіду подружжя проф. Л. і І. Жуки, колишні студенти в Ґрацу, заповнили своїм виступом мистецьку частину зустрічі. Це була найкраща і найбільше культурна частина цілої зустрічі-з'їзду. Вони грала на фортепіяно „Марш" Шуберта, два слов'янські танки Дворжака і „Скерцо", скомпоноване Р. Жуком. Оплескам не було кінця. У з'їзді взяла участь п-і Жук, мати наших мистців.

Приятельська і родинна атмосфера проникла всіх учасників під час забави, на якій грала оркестра Богдана Гірняка, а співав І. Раковський. Хоч учасники з'їзду вже не першої молодости, а все ж таки забавлялися весело до пізньої години. Інж. Л. Калинич, колись член і учасник різних квартетів і хорів, проспівав під звуки оркестри давні австрійські „шляґери", чим декого глибоко зворушив. Потім відбулась льотерійна виграша на видання книжки.

Пізно вночі розходилися учасники з'їзду на нічліги до Києва, Ужгороду, Чернівців чи інших будинків.

У неділю вранці, після сніданку ще перед Службою Божою зроблено спільні знімки учасників.

Після Служби Божої о. парох Б. Шевчук відправив урочисту панахиду за душі померлих колишніх студентів високих шкіл в Ґрацу і Леобені, згуртованих колись у товариствах „Січ" і „Молот".

Перед прощальним обідом учасники мали ще короткий вільний час, який вони використали для проходу й гутірки.

Прощальний обід почався в 1-ій год. по полудні. Ним проводив як господар М. Чировський, переплітаючи програму жартами. Слово про минуле „Січі" виголосив С. Карваш, а скетч про пластове життя в Ґрацу з 1949 року прочитав інж. Б. Кучинський. Інж. Р. Запутович висвітлив фільм про Ґрац, зроблений у 1976 році під час його професійної поїздки по Европі.

При кінці обіду М. Чировський подякував двом сеньйорам, д-рові М. Зарицькому, голові ґрацької „Січі" у 1920-их роках, д-рові С. Тисовському, членові леобенського „Молота" за участь у з'їзді, а нашим мистцям проф. Л. Жук, проф. І. Жук, мисткиням А. Лисак і Я. Мартинюк та мистцеві-архітекторові Р. Жук за піднесення культурного настрою з'їзду; всім членам-учасникам за приїзд і милу зустріч.

Подяка належиться і Юрієві Прокопцеві, адміністраторові Союзівки, який постарався якнайкраще все влаштувати.

Присутній

Святкування 40-річчя I Української Дивізії у Гартфорді

„Маширують добровольці, як колись ішли стрільці", — залунала стрілецька пісня 40 літ тому в княжому городі Львові", — цими словами проф. Іван Телюк відкрив в Гартфорді ювілейні святкування 40-річчя створення І-ої Української Дивізії УНА, підкреслюючи тяглість змагань українського війська Другої світової війни за самостійну українську державу. Відтак він привітав присутніх священиків обидвох віросповідань, заступника президента УККА д-ра Михайла Снігуровича, голову Крайової Управи Братства хорунжого Осипа Голинського, представників організацій, чисельно зібраних членів станиць Братства з Гартфорду і Ню Гейвен-Бриджпорту, як також численних гостей, що заповнили залю Українського Народного Дому в Гартфорді.

Після привіту І. Телюк попрохав хор. Володимира Саляка, голову ювілейного комітету провести апель прапорів. Прапороносці вмаршували на прегарну прибрану сцену із прапорами: Крайової Управи Братства Дивізійників, станиці Гартфорду, станиці Ню Гейвен-Бриджпорт, товариства УПА, Пласту Гартфорду, товариства СУМА з Гартфорду.

Під сумний звук трубки сурмача Івана Матіяша, коротким словом В. Саляк спом'янув поляглих вояків дивізії, як також поіменно померлих вже на еміграції членів обидвох станиць.

Відтак І. Телюк представив господаря свята В. Саляка, який у свою чергу представив голову КУ Братства хор. Осипа Голинського, головного промовця, який проаналізував причини створення Дивізії, як також критично насвітлив подію, коли деякі політичні угрупування старались вплинути на членів дивізії для своїх ідеологічних цілей, коли Дивізія опинилась у полоні. З великою пошаною згадав він архиєпископа Івана Бучка, який по-батьківськи заопікувався вояками, коли зайшла загроза видачі Дивізії большевикам, як також, заокеанських представників із ЗСА і Канади, зокрема сотника Богдана Панчука, який як старшина канадських збройних сил очолював Центральне Українське Допомогове Бюро в Лондоні і був безперервно зв'язаний із західніми окупаційними властями, переговорючи з англійськими й іншими чинниками про вивіз дивізійників із ремінського табору.

Після закінчення привітів і головної доповіді, мистецьким словом віршів „Мій батько" М. Ситника і „На свята" Ліда Хома з Ню Гейвену не одному присутньому витиснула сльози зворушення.

„Намисто" під керівництвом Петра Круля з Вашінгтону захопило публіку своїм співом і строями, виконавши пісні „Вершники" сл. Томенка, муз. Білаша, „Дві сестри", муз. Л. Вербицького і „Заблудились вітри" сл. Каторшняка, муз. Дутковського. Потім Ліда Хома продеклямувала „Батьківщина" О. Дорічка.

Використовуючи перерву в мистецькій частині, господар свята В. Саляк прочитав привіт „Слово до всіх дивізійників в цілому світі" від Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Першого, який присутні вислухали стоячи із великою пошаною. Також прочитано чисельні привіти від крайових і місцевих організацій і товариств. Мистецьку частину продовжувала деклямацією Наталка Южин „Привіт Дивізії" Папая.

Ще раз своїм чарівним виступом співочий ансамбль „Намисто" порадував присутніх відспіванням пісні „Чекання" сл. Богачука, муз. Процька, „Ой, вербиченько", сл. Забашти, муз. Шамо, „Кому судилося", народна пісня.

Закінчено мистецьку частину спільним відспіванням українського національного гимну.

На закінчення голова Ювілейного комітету В. Саляк в асисті І. Телюка, голови станиці Братства Ню Гейвен — Бриджпорт, Григорія Южина, голови станиці Братства в Гартфорді, сердечно подякував і китицями квітів нагородив виконавців програми — ансамбль „Намисто" з Вашінгтону, Ліду Хому з Ню Гейвену, Наталку Южин з Гартфорду, як також подякував членам Ювілейного комітету (І. Телюк, Г. Южин, М. Павлічко, В. Пелещук і П. Бойчук), та священикам за участь в ювілеї голові КУ Братства хор. О. Голинському, представникам організацій і чисельно зібраним гостям.

Після ювілейної частини відбулись стрілецькі вечерниці, на яких грала оркестра „Роса" з Ню Йорку і ще раз виступив ансамбль „Намисто". Під час забави багатий буфет приготовили жінки дивізійників обидвох станиць.

Пізно по півночі розійшлись учасники святкувань, із признанням та подякою прощали членів Ювілейного комітету і всіх тих, що спричинились до так величавого свята — відзначення 40-річчя створення І-ої Дивізії УНА. Тиждень перед ювілеєм, 6-го листопада, в церкві св. Архистратига Михайла в Гартфорді була відправлена Служба Божа в наміренні Українського Війська і Панахида за поляглих й померлих вояків. Участь із своїми прапорами взяли дивізійники обидвох станиць.

І. Т.

ВИПАЛО ПРІЗВИЩЕ

У дописі „Посвячення нового будинку УСО „Тризуб" („Свобода" ч. 242 з середи, 21-го грудня") у передостанньому параграфі випало прізвище підприємця Онуфрія Щеснюка, який подарував дерева для площі УСО „Тризуб" у Горшемі, Па. — Ред.